

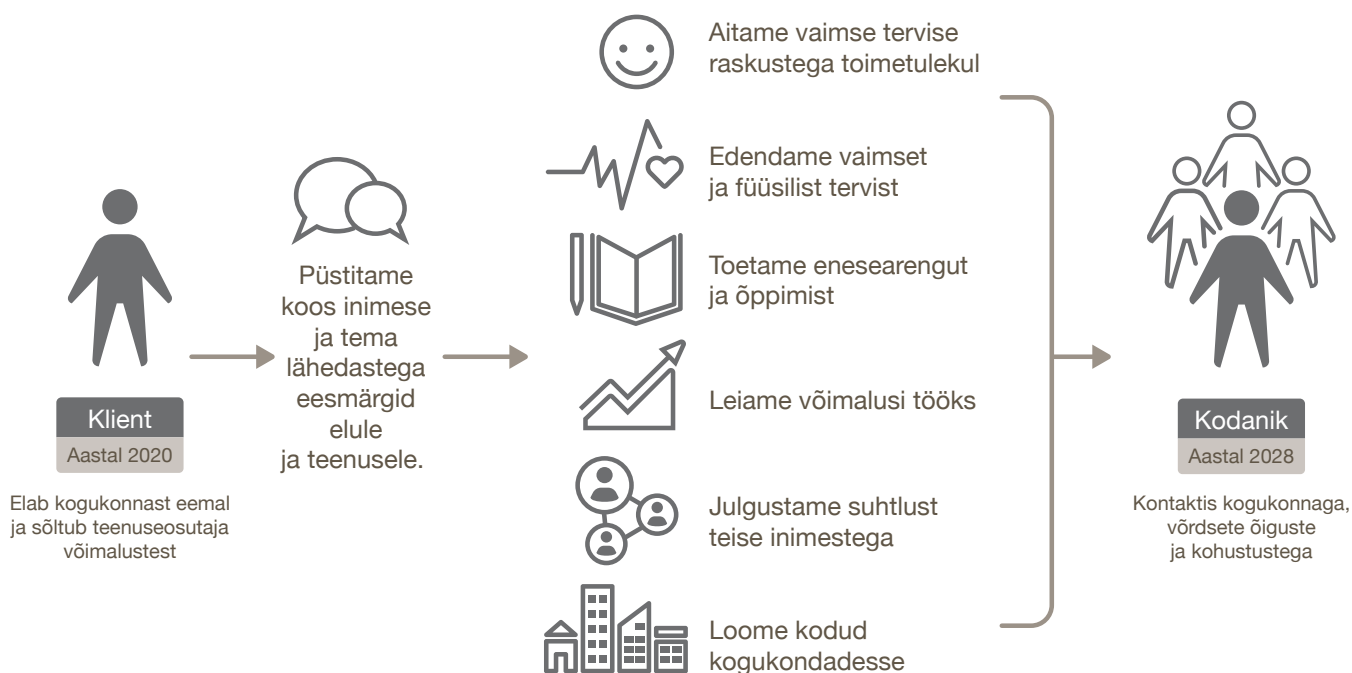
Tegusama
elu kodud

AS Hoolekandeteenused

Aastaraamat 2022

Kliendist kodanikuks!

Sisukord

Hea lugeja!	6
Ettevõtte olulisemad saavutused 2022	7
Ettevõtte kirjeldus	9
Missioon	9
Meie kliendid	9
Visioon	10
Eesmärk	10
Struktuur	10
Paiknemine turul	12
Klient – rahulolev ja tegus kogukonnaliige	13
Klientide ettevalmistus elukorralduse muutuseks	13
Kuidas jõuda kogukonda?	14
Kontaktid kogukonnaga	15
Psüühilise erivajadusega inimesed riputasid helkurpuudele 1279 helkurit	15
Välisvabatahtlikud aitasid luua suhteid kohalikega	17
XII erivajadusega inimeste laulu- ja tantsupeol osales ligi 1000 esinejat	18
Kunstiresidentuur Serbias	19
Klientide tööhõive ja õppimine	20
Hea Hoog tooteid hindavad nii eestlased kui soomlased	21
Teenuse koosloome ja rahulolu	22
“Nii hea, kui sul on keegi!”	24
Rahvusvahelise kaitse taotlejate ja põgenike majutuskeskused	26
Klienditööd toetavad tugiteenused	28
Tööpere	28
Töötajate kompetentside arendamine	28
Miks me siin oleme?	30
Kehra Kodu üllatas Soome kolleege	31

Klientidele kaasaegsete majutusüksuste rajamine ja haldamine	32
Esimesed kolmekorruselised majad	33
Töökorralduse toetamine teabetehnoloogiaga	35
Milleks kasutatakse tahvelarvutit?	36
Erivajadusega inimeste õiguste toetamine meedias	37
Avati psüühilisele erivajadusele pühendatud näitus „Eriline on tavaline“	38
Ettevõtte jätkusuutlik majandamine	39
Ettevõtte juhtimine hea ühingujuhtimise tava alusel ja sisekontrollisüsteem	40
Üldkoosolek	40
Nõukogu	40
Juhatus	41
Finantsaruandlus ja auditeerimine	41
Siseaudit ja riskide hindamine	41
Töötaja kohustused ja vastutus	42
Varade majandamine	42
Pilguheit aasta tegemistele	43
Harju piirkonna aasta	43
Keilas toimus uhke moeetendus	44
Vääna-Viti elanikud on staažikad töötajad	45
Kesk-Lõuna piirkonna aasta	46
Tõrva Kodu klientide füsioteraapia „ralli“	47
Välisvabatahtlik Anna kokkab ja värvib	48
Lääne piirkonna aasta	49
Ratastoolist ise kõndima	50
Talgupäeval rajati Kuressaarde kogukonnaaed	51
Viru piirkonna aasta	52
Mida tehakse Lääne-Virumaal kogukonnas?	53
Ratsutamisteraapia on oodatud sündmus	54

Hea lugeja!

Liina Lanno, juhatuse esimees

Oleme valmis saanud 2022. a aastaraamatu, milles saad lugeda meie tegemistest.

Viimased erinevate kriisidega aastad on olnud pingelised, aga me ei ole tahaplaanile lükanud oma peamisi sihte. Oleme sõnastanud oma missioonina psüühilise erivajadusega inimestele tegusama elu pakkumist kogukonnas ja oleme sellega ka edukalt juba mitmeid aastaid tegelenud.

Sel aastalgi vähendasime suures hooldekodus elavate inimeste arvu, ehitades valmis uusi maju. Valmistasime majade tulevased elanikud ette elumuutuseks õpetades neile uusi oskusi, mida tava-pärasel igapäevaelusel vaja läheb, aga mis ei olnud meie elanike jaoks iseenesest mõistetav.

Liina Lanno, juhatuse esimees

Neid, kes on juba varasematel aastatel endale uued ja ilusad kodud saanud, toetasime töö leidmisel ja õpingutes. Kuna oleme võtnud suuna pakkuda elanike taastumist toetavat teenust, siis selles on suur roll kogukonnal ja kliendi jaoks olulistel inimestel. Selleks oleme teadlikult loonud kontakte kogukonnas, käies nii kirikus, raamatukogus kui erinevates ringides ja proovinud võimalikult palju kaasata elaniku eludesse nende lähedasi ja eeskostjaid. Kõik see töö jätkub edasi ja selleks, et kõikide meie elanike soovid ja unistused täituksid, peame veel palju pingutama.

Kõikide nende heade tulemuste taga on olnud meie tubli tööpere. Südamega töötavad tegevusjuhendajad, kes meie elanike hinnangul on väga usaldusväärsed, aina teadlikumalt ja ettevaatavalt tegutsevad juhid ning tugiteenuste töötajad, kes alati esimesena välja ei paista, aga kellel pole võimalik toime tulla.

Olulist rolli meie edu saavutamisel mängivad meie partnerid. Kas need on meile mõne teenuse või hea nõu pakkujad, rahastajad või järelvalvajad – kõik annavad oma panuse, et meie elanike elukvaliteet oleks võimalikult kõrge.

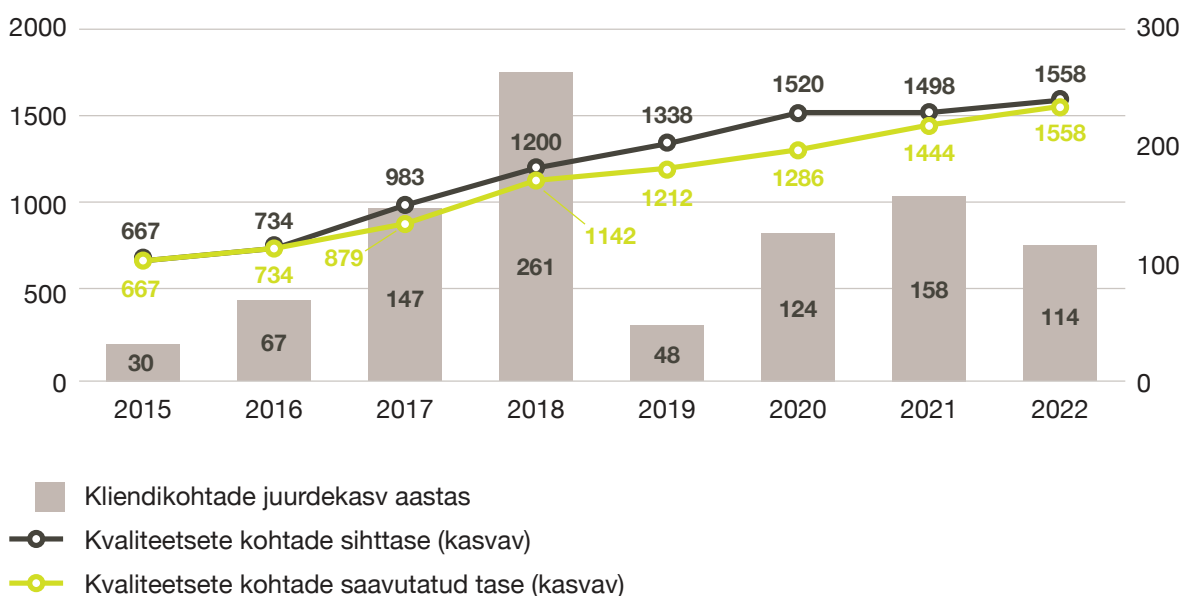
Täna selle aasta eest kõiki, kes on meie peale mõelnud!

Ettevõtte olulisemad saavutused 2022

2022. aasta oli kolmas aasta Eesti ühiskonnas, mida mõjutasid erinevad kriisid (Covid-19, sõda Ukrainas, inflatsioon). Hoolimata kriisidest suutsime 2022. aasta eesmärgid edukalt täita.

Kõige tähtsamad tegevused olid seotud suurte hooldekodude reorganiseerimisega, rajasime Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) vahenditest kaasaegsed inimväärsed elamisvõimalused 114 erivajadusega inimesele (joonis 1).

Joonis 1. Kvaliteetsete teenusekohtade juurdekasv ERF II kestel 2015-2022

Ööpäevaringse erihoolekandeteenuse üksuste rajamise eesmärgil anti mitterahalise sissemaksena ettevõttele üle Tallinnas Laevastiku ja Kaluri tänava kinnistud ning Põlvas Kaasiku tänava kinnistu. Sellega suurendati aktsiakapitali 533 975 € võrra, märgiti 8215 uut aktsiat (aktsia nimiväärtus 65 €). Pärast tehingut on ettevõtte aktsiate koguarv 128 477.

Müügitulu oli kokku 27,3 miljonit eurot, tulud katsid teenuseosutamise seotud kulud ning ERF-i toel ehitatud uute teenuseüksuste avamise ja reorganiseeritud teenuseüksuste sulgemise ühekordsed kulud. Erihoolekandeteenuste pakkumine oli plaanipärane. Varjupaigataotlejate ja põgenike majutuskeskuste tegevus oli planeeritust oluliselt suuremas mahus, avasime aprillis mõned kuud varem suletud Sõmera Kodu, et pakkuda majutus- ja toitlustusteenuseid Ukraina põgenikele. Suvel lisandus majutusteenuse pakkujate hulka ka Võisiku Kodu.

ERF-i vahenditega loodud uued teenusekohad kajastuvad kasumiaruande sihtfinantseerimise tuluna summas 5,6 miljonit eurot ja sihtfinantseerimise tegevustega seotud kulud summas 4,8 miljonit eurot, sh. varasematel aastatel sihtfinantseerimise toel soetatud kinnisvara amortisatsioon summas 2,8 miljonit eurot. Sihtfinantseerimise mõju 2022. a lõpptulemusele oli 0,8 miljonit eurot.

Ettevõttes osutame teenust stabiilselt igakuiselt, teenusekohtade arv ja teenuste hinnad aastaringselt ei muutu, täitmata teenusekohti on minimaalselt. Majandustegevusega kaasnevad keskkonnamõjud on kaudsed (energia tarbimine, toiduainete kasutamine, fossiilsete kütuste kasutamine jms.).

Erihoolekandeteenuste osutamisel on sotsiaalne mõju sotsiaalhoolekande kättesaadavus ja kvaliteet. Nõudlus ühiskonnas kasvab, kättesaadavus ei jõua sellele järele. Teenusekohtade loomine ja rahastamine on omavahel väga tihedalt seotud, sest erihoolekandeteenused riigi rahastatavad. Riigieelarve piiratud võimaluste tõttu ei ole teenusekohtade arvu ega ka teenuse hinna tõusu olulist kasvu võimalik prognoosida. Sihtgrupi maksevõime on samuti madal, seetõttu pole võimalik ka erivajadustega inimeste omafinantseeritavate teenusekohtade loomine.

Finantsriskid 2022 majandusaastal:

- Likviidsus oli tagatud, kohustused tähtaegselt täidetud.
- Valuutariski ei esinenud, tehinguid valuutas ei tehtud, varasid valuutas ei hoiustatud.
- Olulist intressiriski ei esinenud. Ettevõttel puuduvad laenukohustused, liisinguintresside kasv euribori tõusust tingituna küll esines, kuid mõju 2022 aastal oli väike.
- Tehinguriskina käsitleme teenuseosutamise vastaspoole maksekäitumist. 2022 aastal maksmata arvete riski ei olnud.

Kriisi kaudne mõju avaldus hüppelisest inflatsioonist põhjustatud hinnatõusus kõikides ettevõtte tegevust puudutavates segmentides (kommunaalkulud, toiduained, kütus jne). Ehitushindade hüppelise kallinemise tõttu lükkasime kuni ERF-i projektide lõpuni edasi kõik omavahenditest kavandatud suuremahulised kinnisvarainvesteeringud.

Meie klienditöö peamine eesmärk on tegusama elu pakkumine. Ametliku töölepinguga töötas 2022. aastal kokku igas kuus keskmiselt 39% kõigist elanikest ning 5 % õppis ametikoolides. Lisaks osales üle 600 kliendi erinevatel arendavatel kursustel. Taastumist toetava teenuspakkujana on meie jaoks äärmiselt oluline luua sidemed kogukonnaga, et meie elanikud saaksid tunnetada tavapärase elukorralduse olemust, mis on kõigil inimestel seotud avalike teenustega kogukonnas (arstiabi, kultuur, vaba aeg, iluteenused jne). Suurtest hooldekodudest suhtelisest isolatsioonist tulnuna ei ole selline elukorraldus meie klientidele omane ja seda tuleb neil kogeda ja meil õpetada.

Psüühilise erivajadusega inimeste stigmatiseerimise vähendamiseks ning tegevusjuhendaja ameti kuvandi tõstmiseks oleme teadlikult tegelenud meediakajastustega. Enamus meie teenusüksusi on proaktiivselt pakkunud lugusid kohalikule meediale ning ettevõtteks oleme osalenud erinevates kommunikatsiooniprojektides ning esitanud arvamused ja kommentaare oma valdkonnas (270 meediakajastust).

Erihoolekande valdkonnas ei saa töötada ilma ettevalmistuseta inimene. Aasta lõpuks saavutasime tulemuse, et 88% kõigist töötajatest oli saavutatud vähemalt nõutav kvalifikatsiooni tase.

Ettevõtte kirjeldus

AS Hoolekandeteenused (HKT) on Sotsiaalministeeriumi valitsemisalas tegutsev 100% riigile kuuluv äriühing. Meie põhitegevus on psüühiliste erivajadustega täiskasvanud inimestele hoolekandeteenuste pakkumine.

Missioon

Meie missioon on tagada erivajadustega inimestele tegusam elu kogukonnas. See tähendab, et erivajadusega inimesed on ühiskonna täisväärtuslikud liikmed, kellel on teistega võrdsed võimalused aktiivseks ja mitmekülgseks eluks.

Meie kliendid

Meie kliendid on peamiselt ööpäevaringset tuge vajavad psüühilise erivajadusega tööealised täiskasvanud. Erivajadusega lastele osutame asenduskoduteenust ja kinnise lasteasutuse teenust. Lisaks pakume majutusteenust varjupaigataotlejatele ja põgenikele. Ettevõtte teenuskohad on toodud tabelis 1.

Tabel 1. Ettevõtte pakutavad teenusekohad (kohtade arv tegevuslubadel)

Teenus	Teenuse tähis	31.12. 2020	31.12. 2021	31.12. 2022	muutus 2020-2022
Ööpäevaringne erihooaldusteenus	ÖH	1059	1043	1041	-2
Ööpäevaringne erihooaldusteenus autismi-spektrihäirega inimesele	ÖH AUT	0	0	4	4
Ööpäevaringne erihooaldusteenus liitpuudega inimesele	ÖT	223	214	214	0
Ööpäevaringne erihooaldusteenus kohtumääruse alusel	ÖK	64	64	64	0
Kogukonnas elamise teenus	KE	370	380	380	0
Igapäeavaelu toetamise teenus päeva- ja nädalahoiana	IET	15	15	10	-5
Igapäeavaelu toetamise teenus	IT	20	20	12	-8
Asenduskodu teenus	AK	12	10	6	-4
Kinnise lasteasutuse teenus	KLAT	8	8	8	0
Pagulaste majutusteenus	PAG	100	100	100	0
Kokku		1871	1854	1839	-15

Meie tüüpiline klient ÕH teenusel on intellektipuudega 43-aastane või muu psüühikahäirega 54-aastane mees. Naiste osakaal klientidest moodustab 39%. Klientide mediaanvanus on 48 aastat.

Visioon

Meie visioon aastaks 2028 on olla üle-eestilise haardega erihoolekandeteenuse osutaja, kes aitab psüühilise erivajadusega inimesel saada kliendist kodanikuks. Selleks pakume kliendile teenust, mis lähtub taastumispõhimõttest, on kogukonda lõimitud, koosneb paindlikult kasutatavatest komponentidest ehk iga inimene saab teenust nii, nagu talle on vajalik (sh teabetechnoloogia kasutamine).

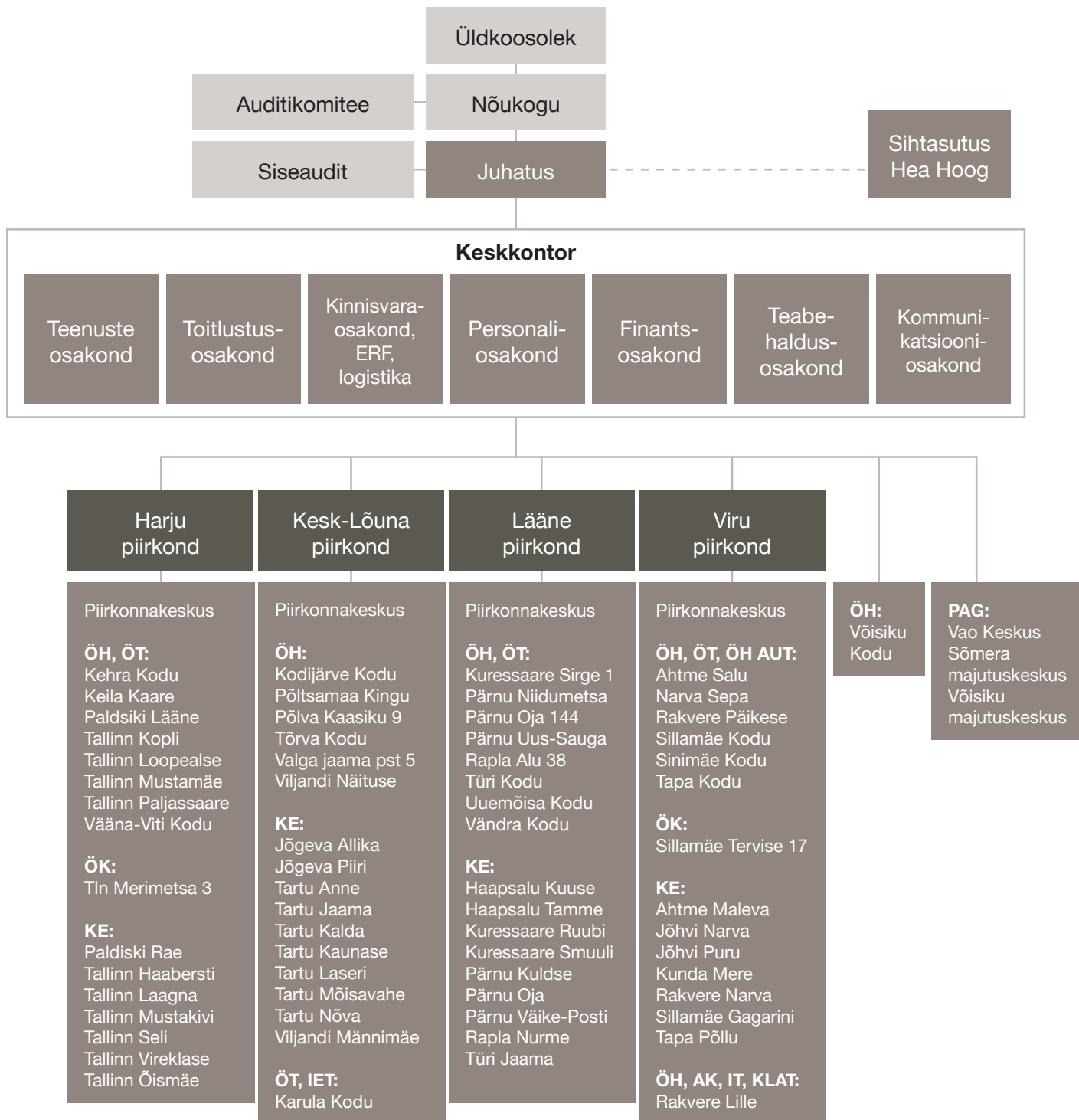
Eesmärk

Visiooni elluviimise eeldus on suurte ühiselamu tüüpi kodude reorganiseerimine kaasaegseks kogukondadesse hajutatud koduste teenuseüksuste võrgustikuks. 2010. aastal alustatud ja ERF-ist ning riigieelarvest rahastatud protsessi abikõlblikkuse perioodi lõpptähtaeg on 2023. aasta. See tähendab, et 2023. aasta suve lõpuks on meil eesmärk reorganiseerimine edukalt lõpetada ja hakata juurutama rajatud majutusüksustes taastumispõhimõtetele teenuse osutamist.

Struktuur

Seisuga 31.12.2022 oli ettevõtte koosseisus 842,2 töökohta, sh 721 klienditeeninduses (86%). Meie ettevõtte on üles ehitatud piirkondlikkuse põhimõttel, erihoolekandeteenuseid pakuvad üksused on koondatud nelja piirkonda – Harju, Kesk-Lõuna, Lääne ja Viru. Piirkondadest eraldi paiknevad reorganiseeritav Võisiku Kodu, pagulastega tegelev Vao Keskus ja Sõmera ning Võisiku Majutuskeskused sõjapõgenike majutamiseks (joonis 2 ja joonis 3). Ettevõtet juhib keskkontor, mis korraldab tugiteenuseid. Ettevõtte kontserni kuulub sihtasutus Hea Hoog (SAHH), mis otsib psüühilise erivajadusega inimestele töövõimalusi ja korraldab neile kaitstud tööd.

Joonis 2. Struktuur

Osutatavad teenused:

ÖH: ööpäevaringne erihoolekandeteenus

ÖT: ööpäevaringne erihoolekandeteenus sügava liitpuudega inimestele

ÖK: erihoolekandeteenus kohtumääruse alusel

KE: kogukonnas elamise teenus

AK: asenduskoduteenus

KLAT: kinnine lasteasutuse teenus kohtumääruse alusel

IT: igapäeaelu toetamise teenus

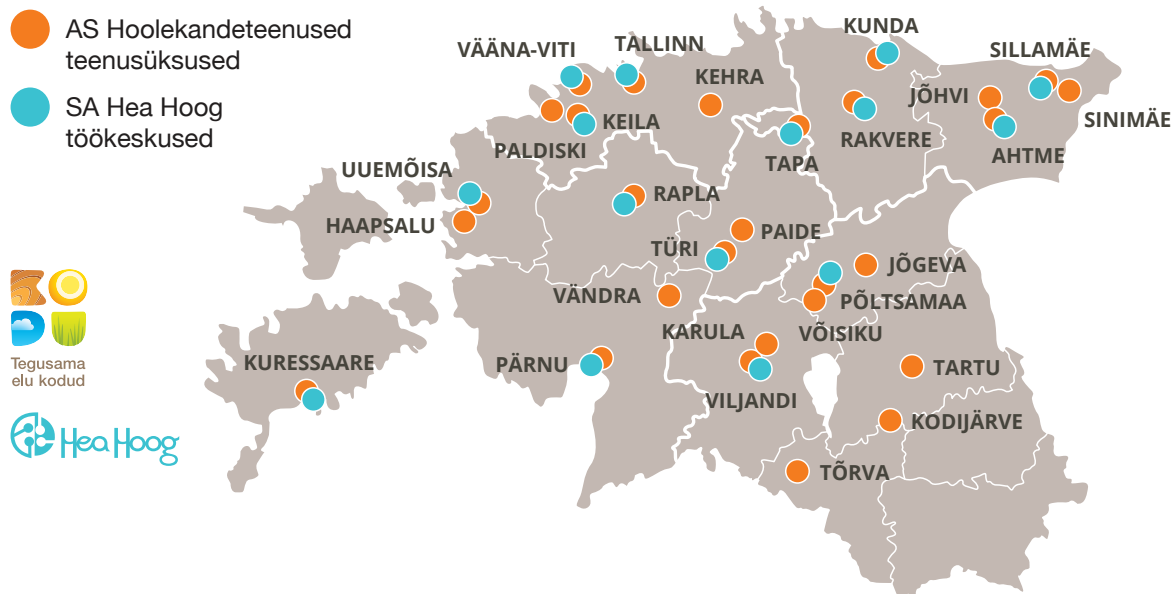
IET: igapäeaelu toetamise teenus päeva- ja nädalahoiuteenusena

PAG: rahvusvahelise kaitse taotlejate majutusteenus

ÖH AUT: ööpäevaringne erihoolekandeteenus

autismispektri häirega inimestele

Joonis 3. AS-i Hoolekandeteenused ja SA Hea Hoog paiknemine Eestis

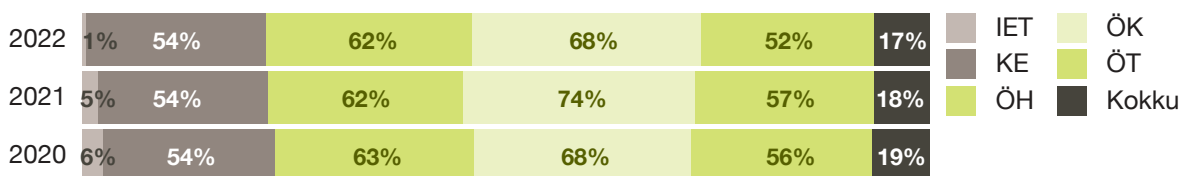
Paiknemine turul

Seisuga 31.12.2022 tegutses Eestis erihoolekandeteenuste turul kokku 140 teenuseosutajat (2020. aastal 135, 2021. aastal 138). Tegevusloa kohti oli kokku 9916 (2020.aastal 9421, 2021. aastal 9681), millest olid:

- 70% ehk 6916 igapäevaelu ja töötamist toetavat teenusekohta;
- 23% ehk 2297 ööpäevaringse toega teenusekohta;
- 7% ehk 703 kogukonnas elamise teenusekohta.

Meie ettevõtte keskendub suurema toetus- ja juhendamisevajadusega psüühikahäiretega inimestele, pakkudes eelkõige ööpäevaringse toega teenuseid (ÖH, ÖT, ÖK) ja kogukonnas elamise teenuseid (KE). Seepärast moodustavad nendes segmentides meie teenusekohad enamuse SKA kogumahust (joonis 4). 2022.a lõpus oli meil kokku 1725 erihoolekandeteenuse kohta täiskasvanutele (turuosakaal 17%), sealhulgas 1323 ÖH, ÖT, ÖK ja ÖH AUT teenusekohta (turuosakaal 58%) ja 380 KE teenusekohta (turuosakaal 54%).¹

Joonis 4. HKT turuosakaal

¹ Turuandmete allikas: SKA poolt e-kirjaga edastatud teenusekohtade tabel. Käesolev aruanne ei kajasta SKA aruandes toodud 30 ÖH lisateenusekohta, mis eksisteerisid vaid ajutiselt seoses Võisiku kodust klientide kolimisega Rakvere Päikesse üksusesse, 6 ÖH teenusekohta, mis Rakvere Lille Kodu üksusest vähendati 7.12.2022.a seisuga, ega 2 ÖH AUT teenusekohta, mis loodi seisuga 1.1.2023.

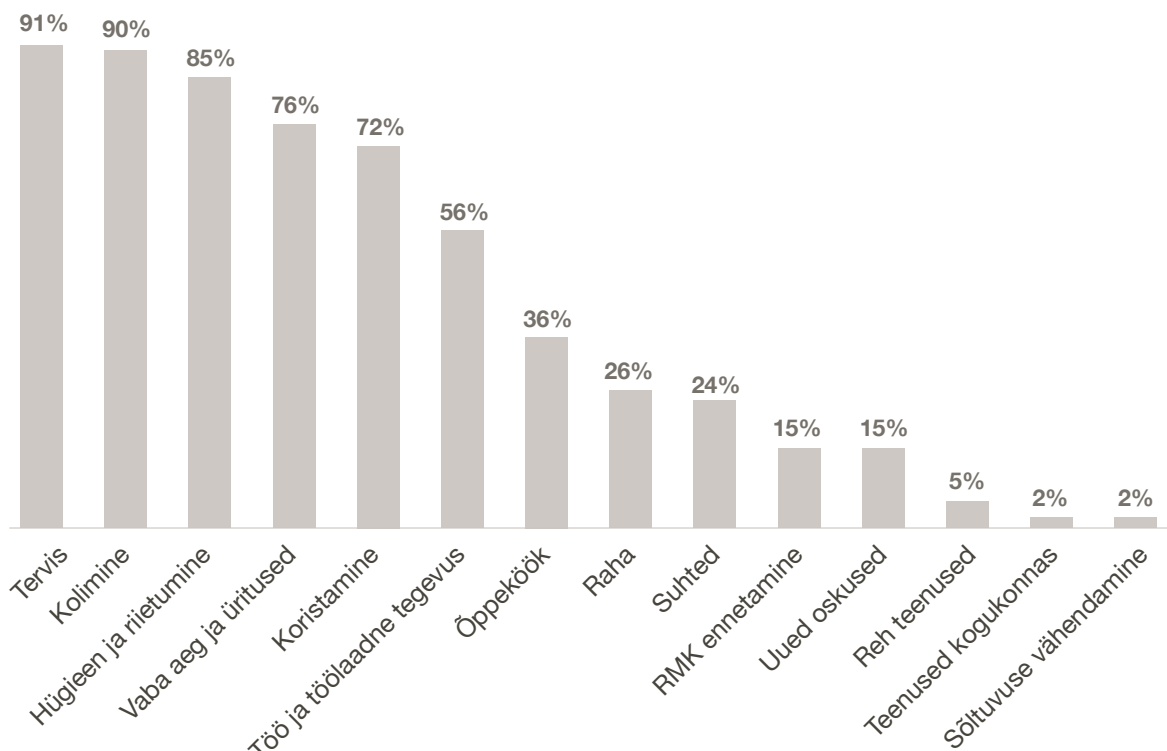
Klient – rahulolev ja tegus kogukonnaliige

Klientide ettevalmistus elukorralduse muutuseks

2022. aastal vahetas elukohta kokku 131 klienti (114 uutesse üksustesse, teised liikusid üksuste vahel) ja alustasime 60 kliendi ettevalmistamist, kes 2023. aastal kolivad. Kolimisega seotud eesmärgid täitsid 90% kolivatest klientidest. Ühel kolival kliendil oli keskmiselt kuus kolimisega seotud eesmärki (2021. a keskmiselt kolm kolimisega seotud eesmärki).

HKT uutesse üksustesse kolivate ÕH klientide ettevalmistuse käigus tegeleti 90% klientide puhul kolimise protsessi selgitamisega (kolimisraamatu koostamine, isiklike asjade läbivaatamine, virtuaaltuurid ja uue kodu külastused, kolimisteemalised kliendikoosolekud jne). Kaks teist suuremat teemat olid sarnaselt 2021. aastaga tervis (91%) ja hügieen (85%) (Joonis 5).

Joonis 5. Valdkonnad, milles ÕH kliendid vajasis kolimisel ettevalmistamist (ühel kliendil võis olla vajadusi mitmes valdkonnas).

*RMK – raskesti mõistetav käitumine

Kuidas jõuda kogukonda?

Taivi Kree, Karula-, Viljandi Näituse Kodu ja Viljandi Männimäe üksuse tiimijuht

2012. aastal sotsiaaltööd õppima asudes ja Karulasse tegevusjuhendajana tööle tulles märkas inimesi, et varasemalt on olnud kogukond meie teenusel olevatest intellekti- ja liikumispuudega inimestest võõrdunud. Oli ju suur osa meie üksuste vanematest elanikest pidanud suurtes asulates väljas asuvates hooldekodudes või koduseinte varjus mööda saatma. Ka hooneid, teid ja transpordivahendeid projekteerides ja rajades ei osatud siis enamasti arvestada liikumispuudega inimeste vajadustega.

2012. aastal valminud Viljandi Näituse üksuse peremajade ja 2017. avanenud Männimäe kogukonnaelamise üksuste ümbruskonnas elavad inimesed tollal pigem tõrjusid, kartsid või vältisid meie üksustes elavaid inimesi, kui nende arvates linnaellu ebasobivaid. Andsin sisimas oma lubaduse anda endast parim, et toetada igal võimalusel meie juures olevate inimeste kogukonda sulandumise ja kiirema lõimumise protsessi. Järgnevate aastate jooksul oleme kiiresti esialgsed hirmud ületanud, sulandunud linnaellu ja kogukonda.

Viljandi Männimäe elanikud laulu- ja tantsupeol

Meie Karula ja Viljandi Näituse kodudes teenusel olevad inimesed vajavad igapäevaelu korraldamisel tavapärasest enam abi, tuge ja järelevalvet. Aktiveerivate tegevuste planeerimisel üksustest väljaspool sõltume invatranspordist, kuna suur osa meie klientidest on liikumispuudega. Invabussi saame lisaks kõndivatele klientidele korraga kaasa võtta vaid kaks ratastoolis klienti saatjatega, mis seab tegevustele veidi piiranguid.

2022. aastal andsime parima, et meie teenusel viibivate klientide päev oleks võimalikult tegus, asjalik ja arendav ning nii tööist kui ka vabaaja tegevustega mõnusalt täidetud. Meie elanike päevi on sisustanud ujumine, savitöö, sportlikud tegevused ning erinevad huvireisid.

Männimäe üksus on käinud nii Soomes kui seigelnud tublisti Eestis ja toimetatud maakodus. Suvi möödus laulu- ja tantsupeo ootuses ning Viljandi laululava oli juba enne pidu meie elanike poolt soojaks tantsitud. Sügisel oodatakse Männimäe elanikke taas kooli ja alustatakse koolipraktikaga. Meie rahva mure ei ole igavus, vaid tööde ja tegevuste rohkus ning kuidas ikka igale poole õigeks ajaks jõuda.

Leian, et kodude paiknemine hajutatult väikeste üksustena kohalikes kogukonna tõmbe-keskustes, on ennast meie klientide elukvaliteedi parandamisel väga hästi õigustanud. Meie kliendid on avatud, uudishimulikud ja valmis avastama kogukonnaelu erinevaid võimalusi. Mida rohkem me kogukonna üritustel käime, ettevõtmistes osaleme ja igapäevaelus nähtaval oleme, seda rohkem hakatakse meid täieõiguslike ühiskonnaliikmetena aktsepteerima. Oleme kindlad, et meie elanike elukvaliteedi parendamiseks on vaja veel palju ära teha ja meie tööpõld avar.

Kontaktid kogukonnaga

2022. aastal me ei mõõtnud klientide isiklike kontaktide hulka kogukonnas, vaid püstitasime eesmärgi, et igal teenuseüksusel on aasta lõpuks vähemalt kaks koostöökokkulepet kogukonnas tegutseva ühingu, ettevõtte vms kohaga. Kokkulepete eesmärk on tagada meie juures viibivatele klientidele võimalus osaleda regulaarselt kogukonnas aset leidvates ettevõtmistes kõrvuti ja koos teiste kogukonnaliikmetega. Seejuures on oluline, et kliendid kasutavad teiste kogukonnaliikmetega samu kogukonnaressursse. Eesmärk saavutati ja kõigil 63-l teenuseüksusel on loodud vähemalt kaks koostöökokkulepet kogukonnas, mille tegevustes meie kliendid regulaarselt osalevad. Koostöökokkuleppeid on sõlmitud muuhulgas kultuurimajadega ja klubidega, meistrikodade, päevakeskuste, spordisaalidega, tantsukoolide, laulukooridega, teiste teenuseosutajatega jne.

Psüühilise erivajadusega inimesed riputasid helkurpuudele 1279 helkurit

Katrin Pärnmäe, avalike suhete juht

Novembris ehtisid psüühilise erivajadusega inimesed Pärnu-, Saare-, Lääne- ja Järvamaal 1279 helkuriga kümme helkurpuud, et pimedate ilmade saabudes saaks iga kogukonnaliige endale helkuri võtta ja liikluses nähtav olla. Inimesed on oodatud helkureid ka puudele lisaks viima.

Haapsalu Kuuse kodu elanikud ehtisid helkurpuud

Kogukond toetas helkupuude ehtimist

Lääne piirkonnajuht Elin Kokla sõnul on psüühilise erivajadusega inimesed aasta jooksul tegevusjuhendajate juhendamisel ja koos lähedastega valmistanud suure hoolega helkureid.

„Meie head partnerid kinkisid meile helkureid juurde, et saaksime enda üksuste lähedale teha ilusad helkuripuud. Puude helkuritega ehtimisel on kaks eesmärki – pakkuda kogukonna inimestele võimalust end pimedal ajal nähtavaks teha ning tõsta teadlikust psüühilistest erivajadustest. Meie juures elavad inimesed soovivad olenemata enda vaimse tervise raskustest panustada enda kogukonda ja olla kasulikud,“ sõnas Kokla.

„Nii selle projekti juures kui igapäevaselt vääriwad eraldi tunnustust tegevusjuhendajad. Nad on aidanud elanikel pikkade nädalate jooksul helkureid meisterdada, abistavad neid igapäevaselt kogukonnas liikumisel ning on taastumisel ääretult oluline tugi, keda peaksime rohkem väärtustama,“ lisas Kokla.

Helkureid aitasid puu otsa riputada AS-i Hoolekandeteenused ja mõnes piirkonnas lisaks Politsei- ja Piirivalveameti töötajad.

Helkureid annetasid Presidendi Kantselei, Sotsiaalministeerium, Sotsiaalkindlustusamet, Keskkonnaamet, Kaitseressursside Amet, Terviseamet, Pärnu Linnavalitsus, Rapla Vallavalitsus, Pärnu Haigla, Haapsalu Kutsehariduskeskus, Pernoova Hariduskeskus, Lääne Elu, Pärnu Keskraamatukogu, TÜ Pärnu Kolledž, Kaitseväe Lääne Malev ja Holm Pank. Mitu asutust tegid selleks ka asutuse sees korjanduse.

„Lisaks oli mitmeid asutusi, kes sellel aastal meie projektiga kaasa tulla ei saanud, kuid kes on valmis järgmisel aastal meiega liituma. Tänu sellele on meie projektist sündimas iga-aastane traditsioon,“ lisas Kokla.

Välisvabatahtlikud aitasid luua suhteid kohalikega

Ene-Aet Sööt, Tõrva Kodu tiimijuht

Tõrva Kodu lõi oma Välisvabatahtlike abiga juba aastaid tagasi suhted Tõrva Gümnaasiumiga. Meie Kreeka vabatahtlik Artemis Fassea tegi 2019. a kevadel suure projekti „PARE M agKALLla“. Selle projekti elluviimiseks taotles ta rahastust Euroopa Solidaarsuskorpusest ja Archimedeselt. Projekt hõlmas meie klientide ja üleüldiselt psüühilise erivajadusega inimeste tutvustamist kogukonnas.

Tegime koolis keskastme klassides õpitubasid, kus meie kliendid olid nõ juhendajateks. Gümnaasiumi õpilased käisid meil külas, tegime õpitoad viltimiseks, meisterdamiseks ja kätt sai proovida ka keraamikas savi mätsimisel. Piirkonna juhi Imbi Regoga pidasime tervele koolipeerele loengu Tõrva Kodust ja meie inimeste erilisusest. Hämmastav oli see, et meie vastu tunti tõsist huvi, terve saal kuulas huviga ja esitati ka konkreetseid küsimusi. Lisaks tutvustati meie inimesi Tõrva Kinomajas avalikule kuulajaskonnale ning pubis Juudas olid tasuta dokumentaalfilmide õhtud psüühiliste erivajadustega inimestest. Selle projekti abiga said meie kliendid käia ära ka välismaal ja kogeda sõitu nii liinibussi, laeva, rongi kui ka lennukiga. Elanike jaoks, kes kunagi ei olnud oma kodust ära käinud, oli uus ka ööbimine hotellis ja einestamine restoranis. Kogemus missugune!

Aga tegelikult tahtsin hoopis rääkida meie koostöö jätkumisest Tõrva Gümnaasiumiga. Ka seda suhtlemist on räsitud koroon ja suhtlemine oli soiku jäänud. Seekord oli kool see, kes pakkus välja, et nende iga-aastase jõulude õnneloosi tulu seekord meie inimestele tuleks. Nõustusime! Kooli esindusega sai salamisi läbi räägitud, mida meie elanikele oleks vaja ja mida saaksime konkreetselt ära kasutada. Ja siis jõudiski kätte päev, kui meile tuli külla Tõrva Gümnaasiumi õpilasesinduse delegatsioon, kaasa mitu suurt kotti nii maitsvate asjadega kui käeliste vahenditega. Lisaks veel raamatupoe kinkekaart igale majale, mida iga pere oma äranägemise järgi saab kulutada. Suur aitäh kooliperele!

Tõrva Gümnaasiumi õpilased Tõrva Kodus

XII erivajadusega inimeste laulu- ja tantsupeol osales ligi 1000 esinejat

Katrin Pärnmäe, avalike suhete juht

Laulu- ja tantsupeo peaesineja oli Birgit Õigemeel

13. augustil toimus Viljandi laululaval suur laulu- ja tantsupidu “Taaskohtumine”, mida olime oodanud kolm pikka aastat.

Tõrva Kodu tegevusjuhendaja Mai Repponeni sõnul ei ole kogu seda ehedat rõõmu ja lusti võimalik pildidesse ega sõnadesse panna. “Milline imeline päev täis taaskohtumisi vanade tuttavatega laulude ja tantsude saatel, suurepärase ilm, suurepärase seltskond. Aitäh!”

Laulupeol osales pea 1000 erivajadusega lauljat ja tantsijat sajast asukohast. Koos saatjate ja pealtvaatajatega oli Viljandi laululaval ligi 2000 inimest.

Käsitöolaadal sai osta erivajadusega inimeste valmistatud käsitööd, eri rahvaste toite ning osaleda töötubades. Väga populaarsed olid värsked hapukurgid ja käsitööjäätis, rahvusvahelist toitu pakkuvast Vao Köögist said kiirelt otsa Afgaani leib ja Nigeeria marinaadis kanapoolkoivad. Käsitöölised kiitsid kliente ja head päeva ning lubasid järgmisel aastal kindlasti uuesti osaleda.

Laulu- ja tantsupeol osalejad

Kunstiresidentuur Serbias

Merle Ojasild, Haapsalu Kuuse tegevusjuhendaja

2022. aasta oktoobrikuus käis Haapsalu Kuuse elanik Tambet Tamm kunstiprojekti “Varjatud maailmade avardumine” raames Serbias. Tambeti kaasasid projekti autsaiderkunstiga tegeleva Kondase Keskuse juht Mari Vallikivi, kellele Tambeti anne oli juba aastaid tagasi silma jäänud, ning Eva Laantee Reintamm.

*Haapsalu Kuuse kunstnik
Tambet Serbias*

Tagasihoidlikule ja vaikse loomuga Tambetile tuli teade reisile minekust suure üllatusena. Igaks juhuks sai temalt eelnevalt uuritud suhtumist lennukiga lendamisse, mida ta õnneks väitis üldse mitte kartvat. Unistus kuhugi kaugemale maale reisida oli tal aga juba aegu varem.

Otselendude puudumise tõttu Serbiasse ja tagasi oli vaja teekonnal mitmeid kordi õhku tõusta ja maanduda, seega lennukogemust saime hulganisti. Vahepeatustena said ära nähtud nii Müncheni kui Frankfurdi lennujaamad Saksamaal.

Serbias viibimise ajal oli kõigil projektis osalevatel kunstnikel võimalus Vojvodina Arhiivi galeriis töötada iga päev moel, mis igaühele paremini sobis – kes maalis, kes lõikas-kleepis, kes harrastas graafikat. Tambet oli ja on orienteerunud viltpliiatsitega joonistamisele.

Algse plaani järgi oli kõikidel päevadel kunstiloomega tegelemiseks planeeritud kümnest viieni, kuid juba esimesel hommikul tõdesime, et kunstnikud toimetavad oma sisetunde ajal ja üldse mitte kella järgi. Paljud saabusid stuudiosse alles siis, kui meie juba lõunale suundusime ja lahkusid alles hilistel õhtutundidel. Sulandusime meiegi paindlikku päevakavva ja ühendasime kunstiga tegelemise sujuvalt Serbia suuruselt teisel kohal oleva linna Novi Sadi vaatamisväärsustega tutvumisega.

Tambet seisis kindlusemüüri ja puuris pilgu kaugusesse, kus piki jõekallast lookleval mäeküljel metsa ja puude vahelt paistvad majakesed tundusid justkui päkapikkudele kuuluvat. Näis, et ta soovis nähtu endale mällu salvestada ja loodetavasti jõuab see kunagi ka paberile, nagu palju muudki sellel reisil kogetust ja nähtust.

Külastasime mitmeid kirikuid ja ühte suurimat ning vanimat kunstigaleriid Matica Srpska. Käisime ka Novi Sadi Kultuurikeskuses naivistliku maalikunstniku Emeric Feješi töid vaatamas ning tema maalides avastasime üllatuslikult mingi seletamatu sarnasuse Tambeti töödega.

Viimasel päeval avati erinevatest riikidest pärit ja projektis Art Brut Serbia osalenud kunstnike loomingu näitus. Oli väga palju põnevaid töid ja lähenemisi, ka Tambeti tööd leidsid oma koha seinal.

Olles tagasi koduses Eestis, meenuvad ikka ja jälle sealsed soojad õhtud ning inimesed, kellega Novi Sadis olles seotud olime.

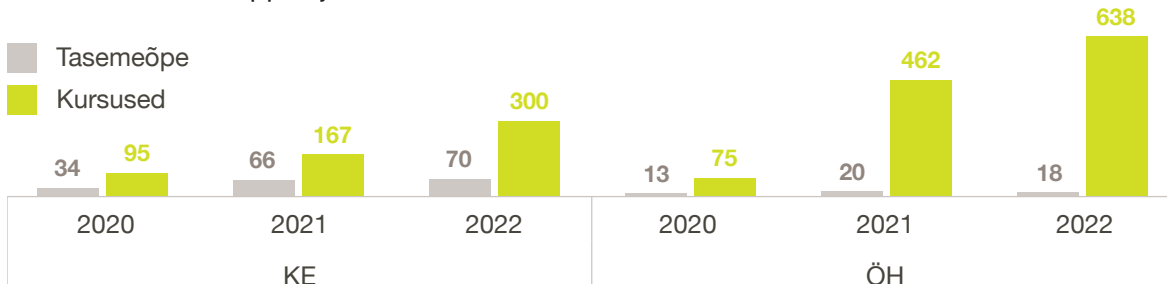
Klientide tööhõive ja õppimine

Meie eesmärk on pakkuda teenust taastumispehmõttele vastavalt. See tähendab inimese õigust olla koheldud võrdse kogukonnaliikmena ja kohustust panustada ühiskonda vastavalt oma võimetele. Sellepärast on meile oluline lisaks kogukonnas aktiivne olemisele edendada klientide tööhõivet ja õppimist.

ÖH, KE ja ÖK klientidest töötas 2022.a kokku 581 s.o 39% (in) (2021. aastal 42%). Avatud tööturul töötas neist 118 klienti (20%). Peamised töökohad avatud tööturul olid koristusteenused sise- ja välitingimustes. Enim kliente töötas SA Hea Hoog töökeskustes, nendest 291 klienti tegi käsitööd, 71 inimest hoidis korras ettevõtete ja korteriühistute objekte ja 67 klienti tegi allhanketöid (esemete sorteerimine, pakendamine). Kohtumäärusega teenusel (ÖK) töötasid kliendid kaitstud töökoha tingimustes elukohaga samades majades ja tööga oli 2022. aasta jooksul hõivatud kokku 56% klientidest (2021. aastal 46%). Peamised tööd olid katusedetailide pakendamine ja lemmikloomade nuuskimismattide sõlmimine.

2022. aastal jätkasime klientide abistamist tasemeõppes ja õppekursustel osalemises ja nii tasemeõppes kui ka kursustel osalevate inimeste arv tõusis võrreldes eelmise aastaga pea-aegu poole võrra (Joonis 6).

Joonis 6. Tasemeõppes ja kursustel osalenud klientide arvud

Tasemeõppes osales 18% kõigist KE ja ligi 2% kõigist ÖH klientidest. Vähemalt ühel kursusel aasta jooksul osales 79% KE ja 61% ÖH klientidest. Nii tasemeõppe kui ka kursused toimusid vahelduva eduga füüsilise kontaktõppe vormina ja e-õppena.

Tasemeõppes läbiti puhastusteenindaja, köögiabilise, kokaabi, ärijuhtimise, rehvittehniku, puutöö, IT-süsteemide, lehtmatali töötlemise, laomajanduse ja abipagari erialad. Tasemeõpet omandati Räpina Aianduskoolis, Astangu Kutse- ja Rehabilitatsioonikeskuses, Võrumaa Kutsehariduskeskuses, Viljandi Kutseõppekeskuses, Pärnu Kutsehariduskeskuses, Võru Kutsehariduskeskuses, Valga Kutseõppekeskuses, Järva Kutsehariduskeskuses, Tartu Kutsehariduskeskuses, Kopli Ametikoolis ja Vana-Vigala TTK-s.

Kursustest osaleti muuhulgas ohutust käsitlevatel kursustel (tuleohutus, ohutu interneti kasutamine, ohutu liiklemine), kunsti ja käsitööd õpetavatel kursustel, vaimse tervise kursustel (toitumise ja liikumise mõju vaimsele tervisele, kogukond kui taastumise paik, stressi juhtimine jne), enese eest hoolitsemise kursustel (hammaste hooldus, peanaha hooldus, jalgade hooldus, looduskosmeetika valmistamine ja kasutamine, tervislik toitumine jne) ja loodus- ning keskkonnateemalistel kursustel.

Hea Hoog tooteid hindavad nii eestlased kui soomlased

Sa Hea Hoog tootmisjuht **Epp Sõna** ja juhatuse liige **Raili Viljas**

SA Hea Hoog töökeskustes valmisid ka 2022. aastal Anname Au! kampaania sinilillemärgid, mis tunnustavad kaitseväge ja Kaitseliidu veterane. Kokku tegime 25 000 rinnamärki, 6000 punutud käepaela ja 2500 sinilillega patsikummi.

„Anname Au kampaania toimub sellel aastal juba üheksandat korda ning Hea Hoog on olnud meiega algusest peale. Ei oskaks kampaaniat ilma teieta ette kujutada, sest olete kampaania üks väga oluline osa,“ rääkis Sinilille kampaania koordinaator Laura Milk Eesti Vigastatud Võitlejate Ühingust. „Sinilillemärk on kujunenud Eestis väga tähtsaks sümboliks ja usun, et Hea Hoog võib olla uhke, et see on valminud teie kätetöona.“

Anname Au! kampaania sinililled

Iga-aastast sinilillede tegemist ootavad ka meie meistrid töökeskustes üle Eesti, sest töö on tuttav ja toredate traditsioonide järgimine meeldib kõikidele. Meie meistrid on kampaania heast eesmärgist teadlikud ja ootavad pikisilmi, et sinililli taas poelettidel näha – enda kätetöö nägemine teeb neile suurt rõõmu.

Koostöö soomlastega

Teeme koostööd ka Soomes Varsinais-Suomen Viro Keskus RY-ga ja saadame oma tooteid müüki Soome Turu Eesti Keskusesse. 2022. aasta kevadel kutsuti meid osalema populaarsele Turu Keskajapäevade laadale. Meil avanes võimalus külastada ka piirkonna suurimat erivajadusega inimeste töökeskust ja tutvuda sealsete tegemistega.

SA Hea Hoog Eesti esindajad ja Soome koostööpartnerid Turus

Väga huvitava külastuse lõpuks tõesime, et kuigi sealsed võimalused on uhkemad, siis mured on ühised. Kas tööandjad on valmis võtma tööle psüühilise erivajadusega inimesi, kuidas leida inimestele sobivad töökohad, kuidas müüa keskusel valmivaid tooteid, kust leida allhankena tööd keskusesse jne. Nii otsustasime ka edaspidi teha koostööd sealse keskusega, et jagada kogemusi ja oskuseid.

Aasta jooksul osalesime ka Eestis erinevate laatadel ja festivalidel ning olime kohal Viljandis toimunud XIII erivajadusega inimeste laulu- ja tantsupeo raames toimunud käsitöölaadal. Suure projektina õmblesime Kaitsevägele nende vanadest vormidest 400 kotti.

Teenuse koosloome ja rahulolu

Mitmendat aastat järjest on paranenud klientide tegevusplaanide koostamine koosloomes ehk kliendi, eestkostja ja/või lähedase osavõtul (2020. a 87%, 2021. a 91% ja 2022. a 97%). 2022. a toimus 55% tegevusplaanide koostamise koosolekutest kliendi aktiivsel osavõtul ja eestkostjad osalesid 57% koosolekutest. Kõigil teenustel on õnnestunud pisut tõsta lähedaste osalemisprotsenti, kuid see on siiski madal (12%). Tähtsaim muutus toimus ÖH hooldatavate (ÖHH) ja ÖT kliendigrupis, kus eestkostjate osalus tõusis 22% võrra (73%-ni) – selle nimel oleme mitu aastat tööd teinud.

2022. aastal uurisime ÖH ja KE klientide ja eestkostjate ning esmakordselt ka ÖK teenusel olevate klientide ja nende eestkostjate rahulolu. Toimus ka iga-aastane partnerite rahulolu uuring.

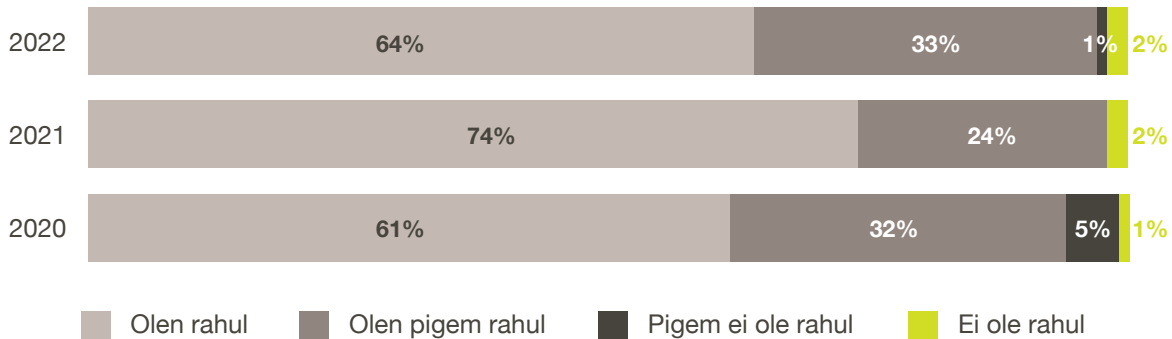
ÖH ja KE klientide rahulolu uuringus osales kokku 12% ÖH ja KE klientidest (149 klienti). Esmakordselt osales kaheksa klienti uuringus iseseisvalt, vastates küsimustikule e-maili kaudu. Positiivne on, et rahulolu meie personaliga ja usaldus töötajate vastu on aastatega tõusnud (2022. aastal 90% lähedal). Muudes küsimustes võib välja tuua, et vastajatest:

- 78% on oma koduga rahul
- 84% leiab, et saavad tegeleda neile meeldivate tegevustega
- 84% meeldib oma tuba ja 82% maitseb toit
- 94% osalevad kodutöodes ja 49% teevad tasustatavat tööd.

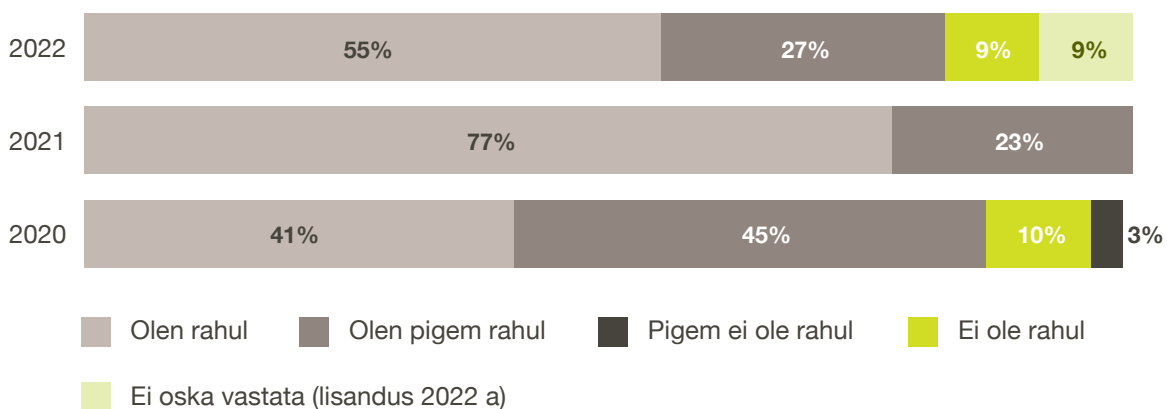
ÖK klientide rahulolu küsitluses osales 15 klienti (26%), kellest 80% on teenusega rahul. Rahulolutunde annavad personal ja turvalisus. Arengukohana näevad kliendid, et soovivad teha n-ö päris tööd, milleks ei peeta riideribade lõikamist ja vatiini noppimist.

ÖH ja KE klientide eestkostjate ja lähedaste rahulolu meie ettevõtte teenusega on 97% (2021. a 98%) (Joonis 7). Info saab meie ettevõtte kohta kergesti 91% (2021. a 94%) vastanutest ja 87% (2021. a 83%) leiab, et nende ettepanekutele ja kaebustele reageeritakse kiirelt. Sarnaselt klientide antud vastustega on tõusnud ka eestkostjate rahulolu personaliga – 97% (2021. a 91,8%) vastanutest arvab, et tegevusjuhendajad toetavad kliente ja 92,1 % (2021. a 91,8%) arvab, et personal oskab oma tööd. Esmakordselt uurisime eestkostjate ja lähedaste teadlikkust meie teenuseosutamise meetodikast – 41% vastanutest väitis, et teab, millist meetodikat me kasutame.

ÖK teenuse klientide eestkostjate ja lähedaste rahulolu meie ettevõtte teenusega on 100% (rahul 37,5% ja pigem rahul 62,5%). Nähakse vajadust tegeleda rohkem klientide vaba aja sisustamisega ja tavaellu naasmiseks vajalike oskuste õpetamisega.

Joonis 7. KE ja ÖH klientide eestkostjate ja lähedaste rahulolu ettevõttega tervikuna

Koostööpartnerite uuringus osales 22 vastajat, kellest 82% olid meie ettevõttega rahul (Joonis 8). Võrreldes eelneva aastaga oli vastajaid peaaegu poole rohkem. Kui varasemalt vastanutest moodustasid enamiku Sotsiaalkindlustusmeti ja meditsiinispetsialistide vastused, siis seekord oli vastajate hulgas uusi partnereid, kes pakuvad klientidele õppekursusi kogukonnas. Sellest ka mõned „ei oska vastata” vastused. Partnerid hindasid kõrgelt ettevõtte töökorraldust, koostööd ning päringutele ja ettepanekutele vastamist. Arengukohana toodi välja klientidele seisundist sobiva teenuse kättesaadavuse puudumist.

Joonis 8. Koostööpartnerite rahulolu ettevõttega tervikuna

„Nii hea, kui sul on keegi!“

Eda Heljas-Buström, Keila Kaare Kodu tegevusjuhendaja

Paljudel meie klientidel puudub kontakt lähedastega, mis aga alati ei tähenda, et neil lähedasi üldse ei oleks. Kui enamike inimeste jaoks on normaalne, et tullakse koju, jagatakse päeva oma perega kasvõi telefonitsi või muid kanaleid pidi, siis klientidest paljud on jäänud selles osas päris üksinda. Muidugi suhtlevad nad majas omavahel ning tegevusjuhendajatega, kuid need on siiski midagi muud. Igatsust lähedaste järele tunnevad kõik, ka need, kes seda tunnistada ei taha või ei julge.

*Keila Kaare elanik -
“nii hea, kui sul on keegi!”*

Vahel on lähedased need, kes kontakti pole soovinud, vahel klient ise, ent usun, et enamasti on üheks põhjuseks olnud kliendi haigus või seisund, mida lähedased ei ole mõistnud ja vaevalt klient isegi. Haiguses nähakse inimest ja nii suhted katkevadki. Või on klient ise tundnud häbi oma haigusest tingitud tegude pärast ning ei ole valmis seetõttu suhteid taastama.

Suhete taastamine võtab aega ja tööd nii kliendiga kui ka lähedastega. Kliendiga töö võib hõlmata endas teraapilisi sekkumisi, mis aitaksid vabastada ning lahti lasta vanast, sellest, mis minevikus on juhtunud ning andestamist ja mõistmist, milline olukord võis olla siis ning ka suunata klienti nägema toredaid ning häid hetki. Tihti on need justkui kaetud valu ning traumaga, suudetakse meenutada ainult seda. Viha, süü- ja häbitunne, hüljatus on ainult mõned emotsioonid, mida klient tunda võib ning mis muudavad kontakti raskeks või siis lausa võimatuks.

Lähedastega me klientide diagnoosidest ega haigustest rääkida ei saa, küll aga saame rääkida sellest, milline inimene täna on, mida ta teeb, ning tuua nähtavale tema positiivseid külgi. Saata pilte kliendi tehtud asjadest, kirjeldades, millise rõõmu ja innuga ta neid valmistab. Ka lähedastel on omad emotsioonid, mille tõttu on ehk raske suhteid taastada ning ka neile võib see avada tee kontaktini.

Kohtumine 20 aastat hiljem

Keila majas on kaks klienti, kes sellisel viisil oma suhted lähedastega on suutnud taastada, üks neist kohtus hiljuti oma pojaga, keda ta 20 aastat näinud ei olnud ning kellega esimeste vestluste ajal sellel teemal ta ka kontakti ei olnud valmis otsima, peamiselt enda süü ja häbitunde tõttu, mida ta isana tundis. Nüüdseks on nad korra kohtunud ja saavad suhelda omavahel telefoni teel ning järgmisel korral kohtudes plaanib poeg kaasa võtta ka oma lapsed. Poeg oli mulle väga tänulik selle eest, et ta isaga uuesti kokku viia aitasin ning klient on sellest alates palju enesekindlam, positiivsemalt mõtleb ning osaleb ka igapäevaelus oluliselt rohkem kui varem.

Teine klient loodab varsti kohtuda oma tütre ja isaga, kellega tänaseks päevaks on toimunud kirjavahetus ning ka telefonivestlus, ta on väga eevil ning see tähendab talle väga palju.

Tänaseks on mõlemal kliendil otsekontakt ning nad jagavad meiega rõõmsal meelel pilte lähedastest, mis neile on saadetud või emotsiooni saadud kirjast või telefonikõnest. On näha, kui palju rõõmu see neile pakub.

Teekond reaalse kontaktini on seega kestnud kuid, kuid vaadates, kui palju see klientide elus on muutnud, on see olnud ka seda aega väärt.

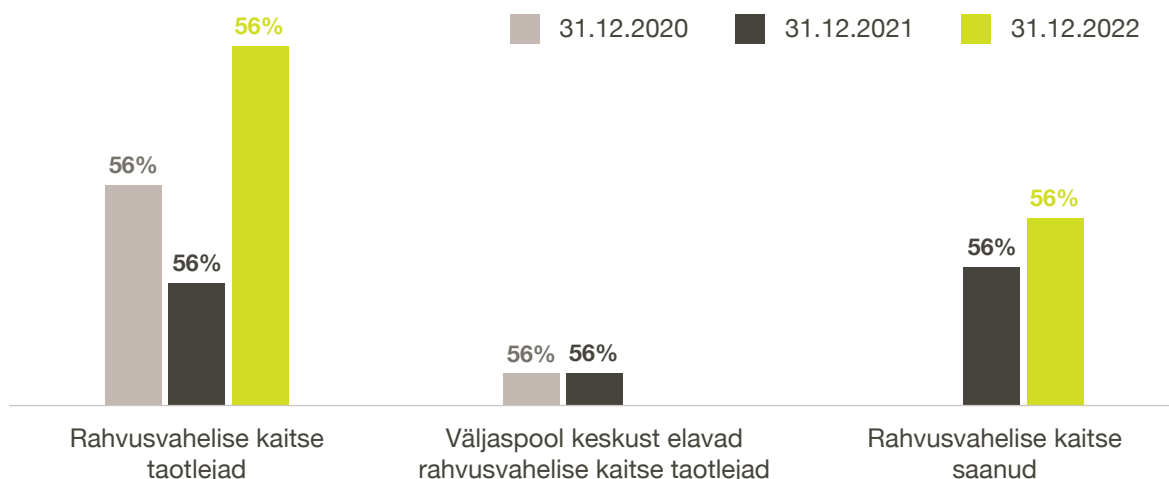
Nagu sõnab meie elanik õhtul voodisse pugedes õndsas naeratusega näol – „nii hea, kui sul on keegi!“

Rahvusvahelise kaitse taotlejate ja põgenike majutuskeskused

2022. aastal alanud sõda Ukrainas on toonud Eestisse tuhandeid sõjapõgenikke ja sellega seoses alustas ettevõtte sõjapõgenikele majutuskeskuse teenuse pakkumist Sõmera ja Või-siku hooldekodude ruumides. Teenuse tellija on Sotsiaalkindlustusamet.

Jätkuvalt osutasime rahvusvahelise kaitse taotlejate majutuskeskuse teenust Vaos ja Vägeval. 2022. aastal toimus hange, mille tulemusel sõlmisime lepingu neljaks aastaks Vaos ja Vägeval rahvusvahelise kaitse taotlejate majutuskeskuse teenuse osutamiseks kuni 150 inimesele. Vao ja Vägeva majutuskeskuse rahvusvahelise kaitse taotlejate ja kaitse saanute arv kasvas võrreldes 2021. aastaga ja oli 2022. a lõpus 67 inimest (Joonis 9).

Joonis 9. 2022.a lõpus Vao ja Vägeva majutuskeskuse teenusel olevad inimesed

Suurem osa 2022.a teenusel olnud inimestest oli pärit Venemaalt, Ukrainast ja Afganistanist (Joonis 10).

Joonis 10. Vao ja vägeva majutuskeskuses teenusel olevate inimeste TOP 3 päritoluriiki

2022. a jooksul saabus rahvusvahelise kaitse taotlejate majutuskeskuse teenusele 193 uut taotlejat. Rahvusvaheline kaitse anti 108 inimesele. Kõigist aasta jooksul keskusest välja liikunud 162-st rahvusvahelise kaitse saanust jäid Eestisse elama 101 inimest.

Venemaa alustatud sõda Ukraina vastu mõjutas Vao ja Vägeva majutuskeskuste teenust oluliselt. Igapäevast tuge ja nõu vajasisid paljud inimesed. Keskustes tagati esmavajalik kohanemisprogramm ja eesti keele õpe, psühholoogiline nõustamine ning abi töökohtade leidmisel, toimusid ekskursioonid Eesti erinevatesse paikadesse. Sellel aastal alustati taas rahvuskoöke tutvustava Vao Köögi tegevusega, mis koroonaaegal oli peatunud. Unarusse ei jäetud ka koduümbruse korrastamist, aiasaaduste kasvatamine oli väga populaarne. Kogukonnaga lõimumiseks vajalikus eesti keele tunnis osales igapäevaselt keskmiselt 34% täiskasvanutest, mis kahanes võrreldes 2021. aastaga 2%.

Vao Köök Viljandis erivajadusega inimeste käsitöölaadal

Sõmera majutuskeskus avati 2022. a aprillis. Selleks tuli 2021. detsembris suletud Sõmera hooldekodu ruumid taas kasutuskõlblikuks muuta, veevarustus, kanalisatsioon ja küte taastada. Loodi valmisolek kuni 450 sõjapõgeniku majutamiseks. 2022. a jooksul saabus majutuskeskusesse 313 põgenikku, kellest 75 oli 2022. a lõpuks lühiajalisel majutusel ja 67 põgenikuga oli HKT sõlminud üürilepingu pikaajalise majutuse eesmärgil. Sõmera majutuskeskuses on avatud ka lasteaed.

Võisiku majutuskeskus avati 2022. a juunis. Ka seal kohandati ruume põgenike majutamiseks ja loodi valmisolek kuni 250 sõjapõgeniku majutamiseks. 2022. a jooksul saabus Võisikule 182 põgenikku, kellest 64 oli 2022. a lõpus lühiajalisel majutusel.

Ukrainlased Sõmera majutuskeskuses detsembri lumetormis, mis jättis Saaremaa pea nädalaks elektrita

Klienditööd toetavad tugiteenused

Tööpere

31.12.2022 seisuga oli ettevõttes 842,2 töökohta, sh 721 (86%) klienditeeninduses (Tabel 2). Uute üksuste (sh Sõmera ja Võisiku majutuskeskuste) avamine tingis töötajaskonna kasvu peaaegu kõigis valdkondades.

Tabel 2. Koosseisu jagunemine valdkonniti

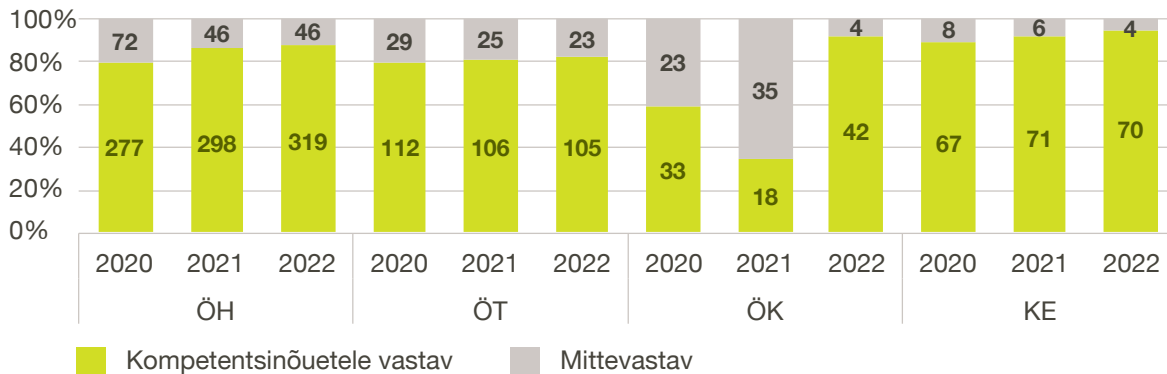
Aasta	Kliendi- töötajad	Toitlustus- teenindajad	Kinnisvara- haldajad	Transpordi- teenindajad	Juhtimis- ja tugi- teenindaja	Kokku
2020	687	58	17,5	5,7	30,75	798,95
2021	708	61,75	15,75	5,2	32	822,70
2022	721	66,25	20,25	3,7	31	842,20
Osakaal 2022	86%	8,0%	2%	0,5%	3%	
Muutus 2021 vs 2022	+13	+4,5	+4,5	-1,5	-1	+19,5

2022. aastal pöörasime tähelepanu töötajate vaimsele tervisele töökeskkonnas. Töötajatel oli võimalus osaleda koolitustel ja konverentsidel, HKT uudiskirjas ilmusid vaimset tervist puudutavad artiklid ja dokumendikeskuses on töötajatele kättesaadavad erinevad abimaterjalid, mille alusel ennast toetada ja teste teha. Samuti võimaldasime töötajatele personaalset nõustamist, mida kasutas 20 töötajat. Nõustamist kasutati enamasti tööõnnetuse või raskete kliendijuhtumite järgselt. Viisime Tapa autistide üksuses läbi ka supervisiooni.

Välisriikidest oli meil 2022. aastal 15 vabatahtlikku, mis on sama 2021. aastaga. Huvi meie ettevõttes praktika läbimise vastu on näidanud üles nii õppeasutustes õppijad kui ka Töötukassas karjäärivahetust planeerivad inimesed. Aasta jooksul sõlmisime 103 praktikalepingut tegevusjuhendaja, toitlustusteenindaja või hooldaja ametikohaga tutvumiseks.

Töötajate kompetentside arendamine

2022. a lõpuks oli seaduse sätestatud haridusnõuetele vastavate tegevusjuhendajate osakaal kogu ettevõttes 88% (2021. a. 82% ja 2020. a 78%) (joonis 11). 2022. a lõpetas tegevusjuhendaja 260-tunnise täiendkoolituse ja töökohapõhise tasemeõppe 85 töötajat. Lisaks toimusid ka muud kompetentsi tõstvad täiendkoolitused ÕT ja ÕK teenuse töötajatele ning hooldajatele. Et tagada minimaalne ettevalmistus ettevõttega liituvatele tegevusjuhendajatele, on uue kursusena kompetentsi nõuete täitmiseks alustavale tegevusjuhendajale lisandunud riigi loodud tegevusjuhendajate 40-tunnine baaskursus. Selle kursuse läbisid kõik ettevõttes tööd alustavad tegevusjuhendajad.

Joonis 11. Kompetentsistandardile vastavad klienditöötajate arvud

2022. a toimus erialaseid ja täiendkoolitusi, mida viisid läbi nii välis- kui ka sisekoolitajad. Osalenud töötajate arvud olid järgmised:

- taastumispõhimõtete sisekoolitus – 110 töötajat (2021. a 243 töötajat)
- uue töötaja ühepäevane koolitus – 99 töötajat (2021. a 83 töötajat)
- raskesti mõistetava käitumise koolitus – 96 töötajat (2021. a 126 töötajat)
- uue üksuse avamiskoolitus – 26 töötajat (2021. a 118 töötajat).

Lisaks toimus koolitusi erinevates tööks vajalikes valdkondades (nt esmaabi ja tööohutus, eesti keel, agressiivse käitumisega toimetulek, ergonoomika, klientide seksuaalsus, nõustamisoskus töös alkoholisoituvusega inimestega).

2022. aastal kutsusime ellu HKT juhtide arenguprogrammi, kus osales 42 juhti ja mille raames toimus neli väliskoolitust juhtide kompetentside arendamiseks:

- coachiv juhtimine;
- DiSC analüüs;
- coachiv intervjuerimine;
- ajajuhtimine projektijuhtimise põhimõtete kaudu.

Lisaks alustasid juhid viiest tsüklist koosneva kommunikatsioonikoolitusega, mille viis läbi sisekoolitaja.

Vabaturukoolitustest osalesid HKT töötajad Tervise Arengu Instituudi korraldatud vaimse tervise konverentsil ja sellega seotud koolitustel.

Miks me siin oleme?

Anneli Olesk, Kodijärve kodu tegevusjuhendaja

Meilt küsitakse ikka ja jälle, kuidas sulle meeldib töö Kodijärvel Kodus, mis sind hoiab seal? Eks sellistele küsimustele vastates tahame ju ainult positiivsetest asjadest rääkida.

Jah, tõesti meeldib. Meeldib eelkõige töö klientidega. Meeldib ka siis, kui on rasked ja keerulised ajad ning olukorrad, sest nendest ülesaamine on see, mis palju rõõmu valmistab ja jaksu annab.

Tead ilmselt seda tunnet, kui leiad nipi, millega äratada ja pesema saada unimüts, kes magaks poole lõunani. Olgu see kasvõi kalli, kui ta on voodist välja tulnud. Tean, et seal on ohukoht, aga meil see toimib ja ma teen seda.

Kindlasti tahab pesema minna mõni kliendi lemmiklelu ja nii saab nägu pestud ka tema „emmel“.

*Kodijärve Kodu elanik
liikumist nautimas*

On nii hea tunne, kui klient ise märkab, et ta saab aidata ja teeb seda. Kas või omal, veidi kohmakal moel, aga teeb.

On lahe kuulda, kuidas kajakõnet kasutav klient laulab kaasa laulu „Mamma Maria“ refrääni.

On põnev jälgida, kuidas klient matkib töötaja tegevust. On see siis koristamisel või kaaskliendi abistamisel. Öö saabudes on tema majas peremees, kes kontrollib, et kõik tuled kustutatud saavad ja ukSED lukus oleksid.

On rõõmustav näha klienti üle pika aja tagasi oma tööde ja tegevuste juures, kui mingi aeg tagasi oli ta jäänud voodihaigeks ning lootust tõusmiseks enam ei antud. Töötajate pingutused ja kliendi positiivsus on ikka uskumatu jõud.

Kui liigutav on kliendi soov sulle anda pool oma puljongikuubikust, sest ta näeb, et oled väsinud ja ta usub siiralt, et see oleks mulle abiks.

On hea vaadata, kuidas umbes kümme kilogrammi kaotanud klient teeb nüüd üha pikemaid kepikõnni ringe. Siin on oma osa kõõgihaldjatel, kes korrigeerisid tema toidumenüüd.

Rõõmu on kõigil palju, kui kehva nägemisega klient saab juhendamisel õnge otsa (mängu) kala.

Pisiasjad justkui, eks ole? Aga see ongi vastus, miks meile siin töötada meeldib.

Kehra Kodu üllatas Soome kolleege

Kadri Talva-Ots, kommunikatsioonispetsialist

Oktoobris vuras Kehra Kodu õuele buss, kust astusid välja Soome kolleegid, kes soovisid teada saada, kuidas on korraldatud elu psüühilise erivajadusega inimeste kodudes Eestis.

Kehra Kodu on pereküla, kus meie kliendid elavad kuues majas. Neist kolme elu-oluga tegid tutvust ka meie külalised. Külalised nägid elu sügava liitpuudega elanike kodus ning osalesid psüühilise erivajadusega inimeste õpitunnis, vaadata sai ka töötuppa, kus vilditi saunamütse. Kõige rohkem elevust pakkus maja, kus elavad eriti laulu- ja tantsulembelised inimesed, kes korraldasid külalistele meeleoluka kontsertetenduse. Soome kolleegid olid meeldivalt üllatunud, millise rõõmuga minipidu peeti.

Soome kolleegid Kehra Koduga tutvumas

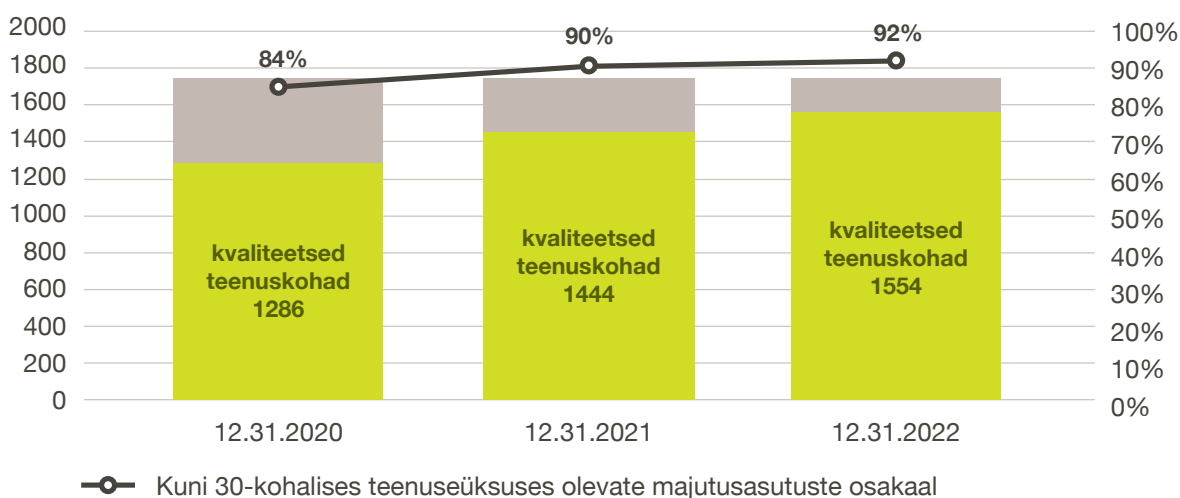
Kogemuste jagamine ja põhjanaabrite töökorraldusega võrdlemine oli huvitav mõlemale poolele. Markku Kärmeniemi Kaks Services LTD-st Alvilast loodab kogemuste vahetamisele ja koostööle ka edaspidi: „Me oleme oma teenused üles ehitanud sarnaselt ja peame samuti oluliseks toetada elanikke ning nende arengut. Väikesed kodud suurte hooldekodude asemel toetavad oluliselt seda eesmärki. Ka elanikele meeldib siin ilmselgelt elada, nad tunduvad väga motiveeritud ja rahul oma tegemistega.“

Tiimijuht Tiiu Kruusimägi ja metodik Emili Kilgi hinnangul oli visiit väga huvitav, sest võrrelda sai kahe riigi kogemusi, mis oma põhimõttelt on sarnased – pakkuda võimetekohast tegusat elu kõikidele inimestele.

Klientidele kaasaegsete majutusüksuste rajamine ja haldamine

Heaolu arengukavas 2016-2023 on püstitatud eesmärk vähendada üle 30-kohalistes institutsionaalsetes teenuseüksustes olevate erihoolekandeteenuse kohtade arvu riigis 36%-le. Meil moodustas selliste teenusekohtade osakaal 2018. a 38%, 2022. aasta lõpuks oli see vaid 8%. Kaasaegsete majutuskohtade osakaal meie kinnisvaraportfellis on kasvanud 1554-ni (90%), neist 1319 on privaatsete ühekohaliste magamistubadega kliendikohad (joonis 12).

Joonis 12. Ettevõtte erihoolekandeteenuste majutuskohtade profiil

2022. aasta algne siht oli rajada kuus uut teenuseüksust kokku 150 inimesele. Koroonapandeemia ja Ukraina sõja põhjustatud ehitushindade hüppeline kasv ja ehitusmaterjalide ning tööjõu puudus tingis vajaduse operatiivselt tööplaani korrigeerida juba esimeses kvartalis. Muutunud olukorras seadsime uueks eesmärgiks 2022. aasta lõpuks rajada neli uut teenuseüksust ja käivitada viimase kolme üksuse ehitustööd. Strateegia muutmisega tekkis vajadus projekteerida Rakveresse, Narva ja Tallinnasse Merimetsa teenuseüksused tavapärase 24 koha asemel 30 inimesele.

Aasta jooksul valmis 114 uut kliendikohta – kahekorruseline korterelamu Valgas, kaks ridaelamut Põlvas ja kolmekorruselised kortermajad Rakveres ning Narvas. 2023. aastal valmib kolm objekti: Tallinna Merimetsa 1 maja valmib märtsis, Tartu Kase kortermaja maikuu ning Pärnu Kaevu maja juunis.

Aasta jooksul tegime tavapäraseid remonttöid ka olemasolevates üksustes, kuid täielikult omavahenditega kavandatud kliendikohtade renoveerimised ja perepõhisele elukorraldusele üleviimised lükkusid ehitushindade kallinemise tõttu edasi. Nende tegevuste juurde tuleme tagasi pärast ERF-i projektide lõppmaksumuse ja täiendava finantseerimisvajaduse selgumist. Suuremad omavahenditest teostatud remonditööd aastal 2022 olid Tapa Põllu tn maja ventilatsioonisüsteemi parandustööd, Türi kodu ühe peremaja maaküttesüsteemi üleviimine õhk-vesi küttele ja Vägeva pagulaskeskuse ühe korteri remont.

Esimesed kolmekorruselised majad

Karl Mänd, kinnisvaradirektor

Viie kortermaja valmimine võimaldab 114 psüühilise erivajadusega inimesele tegusat elu kogukonnas. Sõmera ja Võisiku majutuskeskused pakuvad turvalist peatuspaika sõjapõgenikele.

Koroonapandeemia alguse saanud ja Ukraina sõjaga süvenenud ehitusmaterjalide puudus ning hüppeline ehitushindade tõus nõudis uut strateegiat ERF-i projektide lõpule viimiseks. Ilma, et kannataks ükski reorganiseeritava Võisiku Kodu elanik, saime kokkuleppel Sotsiaalministeeriumiga vähendada loodavate kliendikohtade arvu 30 võrra. Lisaks loobusime ühe kortermaja ehitamisest, mille kompenseerimiseks pidime lisama ühe korteri kolmele majale.

Kärmelt projekteerisime Narva ja Rakvere kortermajad kolmekorruseliseks. Samuti planeerisime ümber Tallinna Merimetsa maja, kuhu lisaks viiele 6-kohalisele korterile mahtusid veel väike päevakeskus, SA Hea Hoog töökeskus ning ettevõtte kontor.

Rakvere Päikese

Valga Jaama

Kõikides nendes hoonetes on viis korterit, milles kokku elab 30 inimest. Lisaks loobusime Pärnu maja rekonstrueerimisest ning projekteerisime selle asemele uue, kompaktse ning minimaalsete ülalpidamiskuludega eramu.

Kahe üksuse rajamisega alustasime juba 2021. aasta lõpus, enne plaanide muutust. 24 inimest kolis Valga kortermajja juulis ning 30 inimest Põlva ridaelamutesse oktoobris. Rakvere ja Narva majade ehitamisega alustasime märtsis ning hooned valmisid novembris. Elanikud kolisid neisse detsembris ja jaanuaris.

Aasta esimeses pooles kehtestati Tartu detailplaneering ning väljastati projekteerimistingimused Pärnu eramu kavandamiseks. Samuti jõudis lõpule Tallinna Merimetsa maja rekonstrueerimisprojekti koostamine. See võimaldas aasta teises pooles alustada ehitustöödega nii Tallinnas kui ka Tartus ning viia lõpule uue maja projekteerimine Pärnusse. Kõik need majad valmivad ja võetakse kasutusele 2023. aastal.

Narva Sepa

Põlva Kaasiku

Töökorralduse toetamine teabetehnoloogiaga

2022. a viisime läbi järgnevaid projekte:

- AD turvaserveri vahetus uuemale versioonile;
- sülearvutite vahetus;
- nutitelefonide kasutamine ÖH majades;
- tahvelarvutite kasutamine;
- ÖH paberil klienditoimikute arhiveerimine.

Kasutuses olevad peamised tarkvarad ja teave kasutajate kohta on toodud tabelis 3.

Tabel 3. Ettevõttes kasutusel olevad tarkvarad.

Tarkvara	Lühikirjeldus	Kasutajaid 2022
Office 365 F3	Pilvepõhine kontoritarkvara	816
Office 365 BP	Pilvepõhine kontoritarkvara	119
KLAB	Kliendandmebaas	81
StaffLogic	Personalihaldus ja tööaja arvestus	70
Moodle	e-koolituse tarkvara	5
Tableau	Juhtimisaruandluse tarkvara	60
Directo	Majandustarkvara	191
Delta	Dokumendihalduse tarkvara	813
ANC	Toitlustusteenuse tarkvara	11
GSM valve/Navirec	Sõidukite halduse tarkvara	501
Biostar	Läbipääsude turva tarkvara	961
E-toimik (arendamisel)	Kliendandmete haldamise tarkvara	580
Haldusabi tarkvara		60

Milleks kasutatakse tahvelarvutit?

Kaie Viljas ja Lehti Kaljula, Pärnu Väike-Posti üksuse tegevusjuhendajad

Igas meie kodus on oma tahvelarvuti, mida saab kasutada, et omavahel helistada ning rääkida tuttavate ja sõpradega, keda ammu näinud ei ole. Veebruaris saime ka Pärnu Väike-Posti üksusesse tahvelarvuti, mis on mõeldud meie elanikele ja on leidnud klientide seas erinevat kasutamist.

*Pärnu Väike-Posti kodu elanik
tahvelarvutiga*

Tahvlit kasutatakse sõprade ja lähedastega suhtlemiseks ning õppemängude mängimiseks. Paar elanikku mängivad mängu nimega ALPA, mille eesmärk on arendada ja säilitada erinevaid oskusi. Klient saab selles mängus õppida värvide, tähtede ja numbrite omavahelisi seoseid. Üks klient kasutab tahvlit õega suhtlemiseks, tehes kord kuus videokõnesid. See on mõjunud elanikule positiivselt, kuna see on hetkel ainus võimalus õega näost näkku suhtlemiseks.

Paljud meie kliendid kasutavad ka isiklikke nutiseadmeid. Lisaks mainitud tegevustele kasutatakse seadmeid ka videote vaatamiseks, muusika kuulamiseks, sotsiaalmeedias suhtlemiseks ja muudeks meelelahutuslikeks tegevusteks.

Tahvelarvuti kasutamine pakub meie majas vaheldust igapäeva toimingutele ning on samas meelelahutuslik ja arendav.

Erivajadusega inimeste õiguste toetamine meedias

Meediategevuste eesmärk on murda psüühilise erivajadusega kaasas käivaid stigmasid ja näidata, et vaatamata haavatavustele on igal inimesel õigus elada tegusat elu kogukonnas. Võrreldes eelneva aastaga langes 2022. aastal üldiste meediakajastuste arv, peamiselt tänu sellele, et ERF hakkab lõppema ja enam ei olnud vastuseise uute üksuste rajamisele (ERF kajastusi 2021 – 185, 2022 – 114) (Tabel 4).

Tabel 4. Meediakajastused 2017- 2022

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Meediakajastused kokku	257	306	243	420	368	270
Nendest proaktiivseid	28%	35%	35%	35%	62%	51%

Positiivseid kajastusi oli 88 ehk 33% kõikidest lugudest, mis on protsentuaalselt üle aastate parim tulemus ning absoluutarvudes jääb vaid ühe võrra alla 2020. aastale (89 lugu). Negatiivseid lugusid ei olnud ühtki.

Tänu Sotsiaalministeeriumi kaheaastasele projektile psüühilise erivajadusega inimeste maine tõstmiseks toimus selles vallas rohkelt tegevusi. Suurema mõjuga olid meie kliente portreteeriv Fotografiska näitus, ERR seriaal „Kui vähe on õnneks vaja“, virtuaaltunnid kooliõpilastele, koostöö TLÜ tudengitega ja Delfi erirubriik.

Mainimist väärib uuring suhtumisest psüühilise erivajadusega inimestesse – kahe aasta jooksul muutus suhtumine psüühilise erivajadusega inimestesse paremaks ja kõige rohkem kogukonnaliikmeid oli valmis elama psüühilise erivajadusega inimeste naabrina just maakondades, kuhu olime ehitanud uued majad.

Meediakajastustest on näha, et teemapüstitused liiguvad meie strateegiaga samas suunas – kuigi uute üksuste loomine on alati kohalikule meediale põnev, räägitakse järjest rohkem klientide tegusast elust.

Avati psüühilisele erivajadusele pühendatud näitus „Eriline on tavaline“

Katrin Pärgrmäe, avalike suhete juht

*Kunstnik Silvia Sosaar, modell Toivo ja
sotsiaalkaitseminister Signe Riisalo
näituse avamisel*

Sotsiaalministeeriumi tellitud uuring näitas, et 70% inimestest sooviks psüühilistest erivajadustest rohkem teada,“ lausus Riisalo.

Portreefotode autor Julia SH sõnul oleme kõik oma elu jooksul mingil määral vaimsete raskustega võidelnud ja vastupidist väita muudaks meid vähem inimesteks. „Isiklikult arvan, et häbi-märgistamise kaotamine tooks kaasa tervema ühiskonna – see ei oleks kasulik ainult neile, kes seda otseselt vajavad. Teadmine, et on olemas võimalused, kui me vajame kõige rohkem toetust, annab inimestele võimaluse elada väärikalt ja eesmärgipäraselt.“

Silvia Sosaar on vaimse tervise teemaga tegelenud juba mitu aastat ja viis läbi videointervjuud. „See on ka väga isiklik teema, sest olen ise aastaid vaimse tervise probleemidega tegeleenud ja õppinud nendega elama. Tunnen teravalt, et seda teemat ümbritseb endiselt valehäbi ja stigmatiseerimine. See on hall ala, mida kaasaegne kunst peaks käsitlema.“

Anna Pažucha jäädvustas psüühiliste erivajadustega inimeste loomingut. „Kui ühiskonnas keegi teistest erineb, siis me pöörame sellele tähelepanu. Meie sees on see olemas – tähelepanu pööramine teistsugusele, erinevusele, sest meil on programmeeritud oma “normaalsuse definitsioon”. See definitsioon võib aga igal inimesel olla erinev.“

*Meie elanik Sirje näituse avamisel
enda pildi juures*

Ettevõtte jätkusuutlik majandamine

Meie ülesanne on tagada erihoolekandeteenuse klientidele kvaliteetsed teenused majandades võimalikult tõhusalt ja kestlikult. Majanduslik jätkusuutlikkus väljendab eesmärgina pürgimust olla teenuseid pakkudes tõhus, paindlik ja arenev, et kulutused oleksid optimaalsed, tuludega kaetud ja teenuse osutamiseks vajalikud tegevused piisaval määral rahastatud. Meie prioriteet on head töötajad, väärtuslikud töötajad. See tingib vajaduse leida võimalikult palju vahendeid töötajatele väärilise tasu maksmiseks olukorras, kus erihoolekandeteenused on madala hinnaga ja vähekasumlikud, kuid ressursimahukad. Ettevõtte viimase kolme aasta majandustegevuse tulemuste võrdlus peamiste finantssuhtarvude lõikes on toodud välja Tabel 5.

Tabel 5. Ettevõtte peamised suhtarvud

Finantssuhtarvud	2022	2021	2020	Metoodika
Puhasrentaablus	5,3%	7,2%	13,5%	puhaskasum / netokäive
Omakapitali rentaablus (ROE)	3,0%	3,6%	6,8%	puhaskasum / omakapital
Varade rentaablus (ROA)	2,8%	3,4%	6,3%	puhaskasum / varade keskmine maksumus
Omakapitali määr	91,7%	93,4%	91,6%	omakapital / varad
Maksevõime kordaja	1,3	2,2	1,8	käibevara / lühiajalised kohustused
Rahaliste vahendite tase	0,43	1,64	1,20	raha ja selle ekvivalent / lühiajalised kohustused
Põhivara käibekordaja	0,58	0,54	0,55	müügitulu/põhivarad
Töötajatega seotud suhtarvud	2022	2021	2020	Metoodika
Töötajate keskmine arv	826	829	852	
Müügitulu töötaja kohta (€)	32989	27822	26569	müügitulu / töötajate arv
Lisandväärtus töötaja kohta (€)	27367	25811	25613	(ärikasum + tööjõukulud + põhivara kulum) / töötajate arv

Ettevõtte on majanduslikult jätkusuutlik, maksevõime on rahuldav, kuid rahaliste vahendite tase on varasematest aastatest madalam, kuna oleme ehitushinna tõusust tingitud ERF projektide kallinemisse lisanud omavahendeid.

2022. aastal 1. jaanuaril oli ettevõttes töö 791 inimest. Klienditöötajate palk oli keskmiselt 1084 eurot. Aasta lõpuks oli töötajate arv tõusnud 836-ni ja keskmine klienditöötaja palk jõudnud 1161€-ni, palgatõus oli aasta jooksul 7,1%.

Ettevõtte juhtimine hea ühingujuhtimise tava alusel ja sisekontrollisüsteem

HKT järgib hea ühingujuhtimise tava põhimõtteid, kuid leidub ka mõningaid erandeid, mida järgnevalt kirjeldame ja põhjendame. Üldiselt tegutsevad üldkoosolek, nõukogu ja juhatus samadel alustel, kuid riigivaraseadus ja ettevõtte põhikiri tingivad erisusi.

Üldkoosolek

Meie ettevõtte on 100% riigile kuuluv äriühing, mille üldkoosolek on ainuisikuliselt sotsiaalkaitseminister. Seepärast ei avalda ettevõtte üldkoosoleku materjale ja üldkoosolekule mõeldud teavet eraldi veebilehel, vaid teeb selle õigel ajal ja nõuetekohaselt sotsiaalkaitseministrile kättesaadavaks. Üldkoosoleku otsused avalikustame oma veebilehel. Üldkoosolekul osalevate isikute ringi kiidab heaks sotsiaalkaitseminister ja sinna ei ole olnud kaasatud audiitor. Audiitori memorandum ja järeldusotsus on üldkoosolekule kättesaadav.

Nõukogu

Ettevõtte põhikirjaga on määratud, et ettevõtte nõukogu koosneb kolmest kuni viiest liikmest. Üldkoosolek nimetab nõukogu liikmed kolmeks aastaks, lähtudes nimetamiskomitee ettepanekust. Üldkoosolek on määranud nõukogu liikme tasuks 400 eurot ja nõukogu esimehe tasuks 800 eurot kuus. Üldkoosolek määrab nõukogu esimehe ja liikmete tasud lähtudes põhikirjast, riigivaraseadusest ja rahandusministri määrusest. Nõukogu liikmetel ei ole muid potentsiaalseid kohustusi ega soodustusi. Ettevõtte ei avalda veebilehel teavet nõukogu koosolekute toimumise kohta ega koosoleku materjale, sest äriühingul on vaid üks aktsionär. 2022. aastal nõukogusse kuulunud liikmeid kajastab Tabel 7.

Tabel 7. Aastal 2022 ettevõtte nõukogusse kuulunud liikmed

Nimi	Organisatsioon	Tasud 2022 (€)	Liikmeks oleku aeg
Andrus Treier, esimees	Keskkonnainvesteeringute Keskus	9 600	25.05.2018 kuni 25.05.2024
Ivar Sikk	Sotsiaalministeerium	4 800	09.02.2021 kuni 09.02.2024
Kaia Iva	Türi Vallavolikogu	4 800	28.06.2022 kuni 28.06.2025
Eve Murumaa	Rahandusministeerium	4 800	04.07.2020 kuni 04.07.2023
	Kokku	24 000	

Juhatus

Ettevõtte juhatuse kui riigile kuuluva äriühingu juhtorgani liikmete nõuded on pandud paika riigivara seadusega ja äriseadustikuga. Juhatus esindab ja juhib ettevõtte igapäevast majandustegevust iseseisvalt kooskõlas seaduste ja põhikirja nõuetega, sh korraldab kontrolli ja aruandlust. Juhatus peab ettevõtte juhtimisel kinni pidama nõukogu seaduslikust korraldusest. Juhatusel on nõukogu ees aruandekohustus. Tehinguid, mis väljuvad igapäevase tegevuse raamest, võib juhatus teha ainult nõukogu nõusolekul. Juhatus tegutseb majanduslikult kõige otstarbekamal viisil, et tagada äriühingu jätkusuutlik areng vastavalt seatud eesmärkidele. Juhatus (ja nõukogu) liikmed peavad olema ettevõttele lojaalsed ja oma ametikohustuste raames tehinguid hinnates seadma esikohale juhitava ettevõtte huvid.

Vastavalt põhikirjale võib juhatus koosneda ühest kuni viiest liikmest. Juhatus liikme valib neljaks aastaks nõukogu. Juhatus liikmetele makstava tasu suurus ja maksmise kord määratakse nõukogu otsusega. Juhatus tasude ja tulemuspalga maksmise põhimõtted on kirjeldatud põhikirjas ja juhatuse liikmete lepingutes. Kõik need tuginevad riigivaraseadusele. 2022. aastal ettevõtte juhatusse kuulunud liikmed ja muudatused juhatuse koosseisus on toodud Tabel 8.

Tabel 8. Aastal 2022 ettevõtte juhatuse liikmed

Nimi	Ametikoht	Tasud 2022 (€)	Ametisoleku aeg
Liina Lanno	Juhatusesimees	80 932	01.11.2015 kuni 22.08.2025
Piret Lemsalu	Juhatus liige, finantsdirektor	73 510	07.05.2012 kuni 30.04.2024
KOKKU		154 442	

Finantsaruandlus ja auditeerimine

Alates 2016. majandusaastast auditeerib kontserni OÜ KPMG Baltics, kellega on leping sõlmitud kuni 2022. majandusaasta auditini.

Siseaudit ja riskide hindamine

2022. aastal pakkus siseaudiitorteenust Grant Thornton Baltic OÜ. 2022. a auditeeriti ERF-i vahendite kasutamisel dokumentide koostamise ja nende arhiveerimise vastavust, hinnati koolituste mõju tegevusjuhendajate tööle ning piirkondade ja teenusüksuste juhtimise kvaliteeti.

Korruptsiooniriski ennetamisel lähtume kehtivatest õigusaktidest, eetilisest ja ausast äripidamisest ning rakendame sellele kaasa aitavaid meetmeid. Pidades silmas korruptsiooni ennetamise meetmeid, on ettevõttes kehtestatud:

- hea tava ja huvide konflikti ennetamise ning vältimise juhend, mis kirjeldab töötamise käigus tekkida võivaid korruptsiooniriske ja sellistel hetkedel soovitatavaid käitumismudeleid;
- seotud isikute andmete deklaratsioon, mille täitmise kohustus on üks kord aastas ettevõtte kulujuhtidel, juhatuse liikmetel ja sihtasutuse Hea Hoog juhatuse esimehel;
- hanke kord, mis näeb ette, et hankekomisjoni liikmed deklareerivad oma huvide puudumist.

Lisaks sellele toimub üks kord aastas vastutavatel ametikohtadel töötavate töötajate koolitamine korruptsiooni, huvide konflikti vältimise, ärieetika jmt teemadel.

Töötaja kohustused ja vastutus

Töötaja õigused ja kohustused tulenevad töölepingust ja ettevõttes kehtestatud töökorralduse reeglitest. Eelkõige on töötaja kohustatud tegema kokkulepitud tööd asjakohase hoolisusega, täitma ilma erikorralduseta selliseid ülesandeid, mis tulenevad töö iseloomust või töö üldisest käigust, hoidma tööandja äri- ja tootmissaladust ja mitte osutama tööandjale konkurentsi, sealhulgas mitte töötama konkurendi juures, kui tööandja pole selleks luba andnud. Töötaja kohustus on hoida saladuses talle töösuhte käigus teatavaks saanud asjaolud, mille saladuses hoidmiseks on tööandjal õigustatud huvi.

Kuressaare Sirge kodu

Varade majandamine

Ettevõttes on lähtuvalt riigihangete seadusest kehtestatud hangete kord, mis kirjeldab, kuidas hangime kaupu ja teenuseid ning ehitustöid. Alates maksumusest 10 000 eurot teeme hankemenetlused üldjuhul riigihangete registris. Igal aastal inventeeritakse majandusaasta aruande koostamise käigus põhivarad ja laod. Väikevarade inventeerimine toimub teenuseüksuse põhiselt kord kahe aasta jooksul.

Ettevõtte omanikul ei ole ootust dividendide maksmisele.

Pilguheit aasta tegemistele

Harju piirkonna aasta

Inge Varblas, Harju piirkonnajuht

Meie peamine eesmärk on tagada erivajadusega inimestele tegusam elu kogukonnas. Selleks on meie meeskonnad tublisti tööd teinud. Igal Harju üksusel on vähemalt 2-6 kindlat ja regulaarset kontakti kogukonnas ja väga hea koostöö on mitmete spordimajade ja koolidega.

Harju piirkonnaelanikud õppimas

Kogukonnateenuste (KE) elanikest osales kursustel 19,7% ja tasemeõppes 4,1%. Ka ööpäevaringse teenuse (ÖH) elanikud on tublilt kursuseid läbinud (23,6%), vaid tasemeõppel osalemisel jäi pisut soovitud tasemest puudu. Aasta kõige tublimad tasemeõppe täitjad olid Tallinna Haabersti, Laagna ja Seli üksused ning Kehra Kodu. Kursustel osalesid kõik üksused.

65% töötavatest KE ja 0,8% ÖH elanikest töötab avatud tööturul. Väga head tulemused oleme saavutanud ööpäevaringse teenuse tööhõivega (16%) ja eeskujulikud (35%) tulemused on kohtumäärusega teenusel (ÖK). Eeskujuks saab siin tuua Keila Kaare, Vääna-Viti, Paldiski Lääne ja Kehra kodusid. KE teenusel olid tublimad Tallinna Haabersti, Seli, Mustakivi ja Õismäe üksused.

Elanike aktiivseks tegevustesse kaasamiseks ja päeva mõtestatud tegevustega sisustamiseks viivad töötajad läbi regulaarseid planeeritud tegevusi. Päevaplaani järgitakse ÖT teenusel 89%, ÖH-s keskmiselt 87% ja KE-s olid aktiivselt tegevustega (töötamine, õppimine, kogukonnas osalemine jne) seotud 91% elanikest.

Harju piirkonna töötajad on motiveeritud õppima ja tänu sellele on kompetentsete töötajate osakaal 88%. Heal meelel osaletakse sisekoolitustel ja ollakse huvitatud enesetäiendamisest. 2022. aastal omandas tegevusjuhendaja kutse 21 töötajat. Tegevusjuhendaja 40- ja 60-tunnise täiendkoolituse läbis kokku 15 inimest ning taastumispõhimõtete baaskoolitusel osales kokku 33 inimest. Lisaks osaleti mitmetel ettevõtte poolt korraldatud lisakoolitustel.

Möödunud aasta üks oluline tööülesanne oli strateegia loomisel osalemine. Selleks, et ettevõtte teaks, kuidas planeeritud sihtideni jõuda, viisime läbi klientide, eestkostjate ja kohalike kogukonnaesindajatega individuaalsed vestlused ja fookusgrupi intervjuud.

Oleme oma tööperre vastu võtnud Ukrainast sõjapiirkonnast tulnud inimesi, see on vähim mida teha saame. On väga oluline, et me mõistaksime nende inimeste olukorda, aitaksime ja toetaksime neid igati.

Keilas toimus uhke moeetendus

Tiina Urvik, Keila Kaare Kodu tegevusjuhendaja

Septembris korraldati Keila Kaare Kodus uhke moedemonstratsioon, kus osalesid ka nii Vääna-Viti kui Paldiski kodude elanikud, lisaks Keila Sotsiaalkeskuse kogukonnateenuse kliendid.

Moedemonstratsiooni idee sündis täiesti spontaanselt lõunalauas, kui Keila Kaare Kodu elanik Jana tuli meile näitama oma uut kostüümi. Tekkis mõte, et kuna klientidel on palju ilusaid riideid, siis miks mitte neid moelaval näidata? Moeetenduse aeg sai kiirelt paika – 13. september. Kontseptsiooni väljatöötamisega läks kiireks: kuidas muuta suitsunurgarada catwalki lavaks? Kuidas saada nõusse modellid? Mida neile selga-jalga panna? Mis on üldse moes? Kuidas sättida pealtvaatajad? Kuhu paigutub press?

Õhtuks olid plaanid enam-vähem paigas ja osa ettevalmistusigi tehtud. Kõige rohkem kartsimine meie meeste reaktsioone, kui neil modellideks palusime olla, aga läks uskumatult palju lihtsamalt. Kõik poisid, keda palusime, olid rõõmuga nõus osalema ja tüdrukud olid ka kohe nõus.

Moetendusele jagus ka publiku

line aplaus ja pressifotograafid klõpsutasid agaralt pilte teha. Kuniks žürii kostüüme hindas, pakkusid külalised Keila Sotsiaalkeskusest kaasaküpsetatud õunakooki ja kõik lavalkäinud said eripreemiad.

Muljeid jagus mitmeks päevaks! Kõik olid uhked, et nad julgesid esineda ning et see ka suurepäraselt välja tuli. Anu, keda ka modelliks kutsusin, keeldus, teatades, et moeshow on üks edevuse laat, aga ise piilus kogu üritust koridoriaknast ja pärast ütles, et täitsa tore oli. Kui on vinged kollektiiv ja ägedad kliendid, siis ei ole maailmas võimatuid asju!

Keila Kaare Kodu moeetendus

Vääna-Viti elanikud on staažikad töötajad

Laura Hints, Vääna-Viti Kodu tiimijuht

Vääna-Viti Kodu elanikud käivad Tallinnas Hea Hoog töökeskuses (SAHH) pikaajalise kaitstud töö teenusel juba pikemat aega, osad kliendid stabiilselt viis aastat ja on selle võimalusega väga rahul.

Töökeskus on meie kodust 40 km kaugusel, seetõttu peavad kliendid kohale jõudmiseks kasutama ühistransporti. Nad sõltuvad minemisel teineteisest, kuna kõik iseseisvalt ei tea, millise bussi peale minna. Kes tunneb numbreid, kes tunneb valgusfoori värve, kes teab mida bussijuhile öelda – see on meeskonnatöö. On juhtunud ka seda, et klient istub vale bussi peale ja sõidab hoopis teise linna, seejuures omamata telefoni. Õnneks on nad alati lõpuks koju jõudnud. Pimedal ajal jälgime, et seljas on helkurvest või vähemalt helkur.

Tegevusjuhendajad tegelevad ka sellega, et õpetada klientidele bussis käitumise reegleid. Aegajalt esineb kaebuseid, et kliendid räägivad valjult või vajutavad tarbetult STOP-nuppu. Kliendid ise on alati rääkima tööle minemise seiklustest. Aastatega on olukord läinud paremaks, alguses oli selgitustööd rohkem.

Tööl käimine on klientide osas nakkav ja tänu sellele on ajaga tööl käijate arv üha laienenud. On ka neid, kes on proovinud töötamist ja pole sobinud, sest näiteks töölt saadav tasu ei ole piisav või ei ole võimelised iseseisvalt bussiga linna sõitma. Probleemiks on olnud ka see, et ei saada kaasklientidega tööl läbi.

Tänud tegevusjuhendajatele, kes igapäevaselt elanikke tööl käima motiveerivad ja aitavad neil koos läbi mõelda, et nad tööle minnes oleksid alati puhtad, hoolitsetud ning käitüksid viisakalt. Seeläbi tunnevad ka kliendid end täisväärtusliku ühiskonnaliikmena.

Kliendid töötamisest

Heli: „Mulle meeldib Monieri töö, sest oskan hästi lugeda 10 tükki ja panna kilekotti. See töö on väga selge. Ribade lõikamine vaiba tegemiseks on ka selge. Saan tööl teistega suhelda, eriti hästi saan läbi töökeskuse töötajatega, kes aitavad.”

Oleg: „Tööl meeldib kõik, mis öeldakse. Kui öeldakse, siis teen. Eile riisusin, klambreid panen 10 tükki kokku ja lõikan riideribasid lahti. Muresid mul tööl ei ole.“

*Vääna-Viti Kodu elanik
vaipa kudumas*

Kesk-Lõuna piirkonna aasta

Imbi Rego, Kesk-Lõuna piirkonnajuht

Saame öelda, et oleme 2022. aastal olnud uudishimulikud, sest õppijaid on olnud nii meie töötajate kui elanike seas.

Palju tähelepanu vajab meeskonnatöö ja viisime sisse igakuised üksuse üldkoosolekud, kus juht saab kohtuda tiimiga, ühiselt olulisi teemasid arutada ja pingeid maandada. Uue asjana toimub ka tiimi kovisioon elanike kaasuste teemadel, nii püsib fookus ühel juhtumil korraga. See on professionaalses klienditöös kasutatav teadmistepõhine lähenemine, mille juurutamisega jõudsime algust teha ja mõju ilmneb pikaajalisel kasutamisel.

*Põlva üksuse viimasel koolituspäeval
minister Signe Riisalo ja kohalike
omavalitsuse esindajatega*

Kui juba töötavad üksused toimetasid igapäevaselt oma asjadega ja suuri muutusi sel aastal me ette ei võtnud, siis kaks üksust tuli meil avada. Valga Jaama ja Põlva Kaasiku kodudesse kolisid elanikud ja elu läks käima. Uue üksuse käivitamine on pingeline ja raske töö, selles mõttes ei ole aasta kergelt möödunud, aga ühise tiimina me saime hakkama. Kes iganes ja kus toetas, olen tänulik.

Tore on see, et ühiskonnas suhtutakse psüühiliste erivajadustega inimestesse juba paremini ja kogemused kogukondades on näidanud, et hirmud on ületatavad ja asja nägemine ütleb rohkem kui sellest rääkimine.

Elanike tugiisikud on teinud tublit tööd oma tugiklientidega. Oleme loonud ka eestkostjatega head suhted ja neid hoida suutnud. Arusaamatused suudame lahendada vestluste käigus. Kevadel viisin meie strateegia koostamise tarbeks läbi eestkostjatega tagasiside vestlusi ja tegelikult oli väga hea kuulda, et meie tubli töö paistab juba ka väljapoole ning peame igapäevaselt kaitsma seda ühiselt loodud usaldusväärset.

Ma tänan südamest kõiki Kesk-Lõuna piirkonna töötajaid ja loodan, et leiate jaksu selle pöörase tööperega veel samme teha ja rõõmustada sellegi üle, et ajalugu, mida me ühiselt loome, on suurem kui me ise.

Tõrva Kodu klientide füsioteraapia „ralli“

Tõrva Kodu 1. maja tiim

Kord külastas meie Tõrva Kodu füsioterapeut ning esialgsete plaanide kohaselt pidi ta tulema kohapeale klientidele teenust pakkuma. Ilmselt meie suur hulk huvilisi panid ümber mõtlema ja kadunud ta oligi ühes plaanidega. Mõistetav, sest olnuks keeruline tulla koos paljude erinevate abivahenditega majast majja seiklema.

Nii lihtsalt loobuda ei saa ju... jäi kripeldama ja ühe telefonikõne kaugusel oli võimalus minna hoopis ise kodust välja, sest teraapiat pakuti meie oma kodulinnas. No miks mitte, eriti veel peale nii pikka Covidi tõttu kodus istumist.

Esmalt ikka eestkostjate kinnitused ning see otsustav kõne – me tuleme. Saigi paika plaan – teha läbi füsioteraapia kuur (üks kord nädalas, kokku kümme korda) ja aeg broneeriti kuuele kliendile. Üldiselt kujunes esmaspäevane päevseikluste rohkeks, sest tegevusjuhendaja sõidutas Elmoga kliente tunniajaste vahedega edasi-tagasi hubasesse Murumajja. Juhtus, et elektriauto aku ei pidanud külma ilmaga nendele sõitudele vastu ja kord oli lund nii palju, et tükk tegemist oli hangedest läbi pressida. Mis aga ei murra, see teeb tugevaks! Füsioteraapias ootas meid ääretult sõbralik tädi, kes suutis kiirelt meie inimeste südamed võita. Meile, tegevusjuhendajatele olid esmaspäevad üsna keerulised, kuid nähes klientide silmas sära, polnud see keerukus enam üldse oluline.

Lisaks füsioteraapiale nauditi mõnusat miljööd ja head seltskonda. Tegevusjuhendajad said kaasa hulganisti individuaalseid näpunäiteid ja harjutusi klientidele. Saime nii palju targemaks, et mõnikord pole asjad päris nii nagu need paistavad. On juhuseid, kus füüsiline liikuvus ei ole takistatud lihaste häire tõttu, vaid on hoopiski peas kinni.

Praktilised kogemused annavad kindlustunde ka teiste kodude tegevusjuhendajaid sarnaseid teenuseid kasutama julgustada. Tegime ka Murumaja juhatajale ettepaneku mõnede teiste meile sobilike teraapiate osas, nt muusikateraapia või midagi hoopiski mängulist-arendavat.

Igatahes olid toredad ja meelde jäävad esmaspäevad ning jääme uusi huvitavaid teenuseid ootama.

Tõrva Kodu elanik füsioteraapias

Välisvabatahtlik Anna kokkab ja värvib

Meelis Michelson, Tartu Nõva üksuse tegevusjuhendaja

Sügisel tuli Tartu Nõva üksusesse Saksamaa vabatahtlik Anna, kes kohe alguses soovis anda oma panuse üksuse paremasse toimimisse ning suhtles elanikega väga aktiivselt. Anna mängis koos nendega kaarte ja õpetas juurde uusi lauamänge, samuti käis väljas jalutamas ning lõi aktiivselt kaasa ka köögitoimkonnas.

Anna korraldas saksa toitude nädala, kus juhendas ise oma kodukoha toitude valmistamist, elanikud võtsid seda väga positiivselt vastu ja avastasid uusi maitseid. Eks alguses oli nende jaoks natuke võõrastav, et Anna kasutas toorsalatite valmistamisel äädikat, kuid peagi saadi aru, et selline maitsebuket tegelikult polegi eemaletõukav ja lõpuks kiideti toite vägagi. Ka hiljem tegi Anna mõningaid uuesti, eriti sügavat muljet avaldasid elanikele Anna tehtud magustoidud – suured tordid.

Värskenduskuur Tartu Nõva kodu kuurile

Kõige selle kõrval tuli Annal idee midagi ka meie maja aias asuva kuuriga ette võtta, kuna see nägi välja hall ja väsinud, kuur oli enne meie üksuse ehitamist juba olemas ja seega oli ammugi ka meil mõttes värskenduskuur. Üksuse ehitamise ajal kuuri natuke parandati ja tehti uus elektrisüsteem valgustuse jaoks, kuid värvimine jäi tegemata. Anna uuris vabatahtlikke vahendava firma käest, kas oleks võimalik tema ettevõtmist toetada kuuri korrastamiseks ja sealt õnnestuski Annal saada toetust värvimise jaoks, lisaks panustas rahaga ka AS Hoolekandeteenused, sest alguses planeeritud värvikogusega sai vaid alla poole kuurist ära värvida. Anna suutis kõik elanikud oma värvimisprojektiga kaasa haarata ja nii saigi ühiste jõududega aiakuur saigi lõbusa kollase jume.

Lisaks kujundas Anna ka aeda ja kasvuhoonet, istutades taimi ja lilli, korrastades üldse aeda. Ta kirjutas ka Facebooki gruppidesse, kus sai annetustena taimi-lilli. Anna panus meie üksuse paremasse elukeskkonda oli märkimisväärne ja elanikke ühendav.

Lääne piirkonna aasta

Elin Kokla, Lääne piirkonnajuht

Lääne piirkonna 2022. a reklaamlauseks võib pidada „Sind on märgatud!“. Püüdsime terve aasta jooksul ennast ja teisi inimesi rohkem märgata ning läbi selle saavutada endale võetud eesmärged ja sihted. Ja võime öelda, et saime väga hästi hakkama!

Meie eesmärk oli rohkem märgata enda elanikke ning just nende isiklike huvid ja soov. Näiteks püüdsime kõikide elanike tegevusplaanid luua koosloomes lähedaste ja eestkostjatega. Samuti keskendusime sellele, et leida elanikele neile toredaid aktiveerivaid tegevusi nii kodus kui kogukonnas, toetada neid õppimisel ja töötamisel ning olla neile rohkem olemas ja neid taastumisel toetada.

Üksustes käis väga palju kohalikke ja välismaa vabatahtlikke ning erinevate koolide praktikante, kes toetasid nii üksuste igapäevaelu toimimist kui andsid uusi mõtteid ja ideid, et igapäevaelu veelgi arendada. Et saaksime elanike taastumise toetamisel veel tublimad olla läbisid paljud klienditöötajad nii taastumispõhimõtete koolituse kui tegevusjuhendaja e-õppe või 260-tunnise koolituse.

Olime rohkem olemas oma töötajate jaoks regulaarsete koosolekute ja hommikuste infokoosolekute kaudu, aga ka arenguestluste tegemisega. Samuti püüdsime rohkem olla üksustes kohapeal, et kõik küsimused saaksid kiiremini vastatud, info liiguks paremini ja tiimijuht saaks olla rohkem igapäevase klienditöö juures.

Me ei unustanud ära ka töötajatele olulisi sündmusi – üheskoos tähistasime sünnipäevi ja tööjuubeleid ning korraldasime ühisüritusi väljaspool tööaega. Lisaks õnnitlesime kõiki Hea Kolleegi konkursil välja toodud nominente tänukirjaga üksuste üldkoosolekutel – püüdsime seeläbi rohkem töötajat märgata ja välja tuua.

Ka kogukonda ei unustanud me ära ning lisaks elanike kogukonnas õppimisele ja töötamisele ning kohalikus meedias ilmunud uudislugudele viisime ellu suure helkurpuude projekti. Meisterdasime kodudes koos elanike, nende eestkostjate ja lähedastega helkureid ning kogusime neid ka koostööpartneritelt. Kokku riputasime pimedate aja saabumisel kohalikesse kogukondadesse kümne puu otsa 1279 helkurit, et kogukonnas elavad inimesed saaksid ennast nähtavaks teha. Seeläbi märkavad kogukonnas elavad inimesed ka meid. Otsustasime, et nii head mõtet ei saa mitte kordamata jätta ning plaanime selliseid helkurpuid igal aastal oma kodude juurde teha.

Ja nüüd on veelkord võimalus märgata just Sind! Oled möödunud aastaga kindlasti enda poolt palju panustanud elanike ellu, meeskonnatöösse või enda arengusse! Ja usu mind, Sind on märgatud selles ja tunnustan Sind Sinu panuse eest!

Olavi Kõrre, pikaajaseim kohalik vabatahtlik meie üksustes, Pärnu Väike-Posti pilliringi juhendamas

Ratastoolist ise kõndima

Kairi Lume, Pärnu Oja ja Oja 144 tiimijuht

Tanel on 43-aastane rõõmsameelne mees, kes kolis Pärnusse 2021. aasta jõulukuu algul. Teadsime, et Tanel liigub ratastoolis.

Tanel ise ei tea ega mäleta täpselt, millal ta ratastooli vajama hakkas, aga ema sõnul hakkas ta ühel hetkel imelikult käima. Negatiivselt on minevikus mõjunud vanemate lahkuminek. Kui varasemalt liikus Tanel püsti ja üsna sirgelt, siis peale seda toimus tervise tagasilangus.

Pärnu Oja 144 koju tulles roomas Tanel mööda põrandat ja õues liikumiseks kasutas ratastooli. Esmase asjana märkasime, et Tanel vajab uut ratastooli, millega oleks mugavam ringi liikuda. Otsimisprotsessi käigus selgus tõsiasi, et Tanelile polegi määratud liikumispuuet, mis tähendas automaatselt rehabilitatsiooniteenuste puudumist. Perearsti kaudu saime ühekordse võimaluse füsioterapeudi konsultatsioonile minna, tema käest saime juhised ja harjutuste kava edasisteks tegutsemisteks. Tanel oli väga positiivse suhtumisega treeningutesse ja uuris iga päev – kas homme jälle?

*Tanel on ratastoolist
välja pääsenud*

Kuna Taneli liikumine oli piiratud, siis üks suurim motivaator järjepidevaks treeninguks oligi võimalus edaspidi saavutada suurem liikumisvabadus ning iseseisvus – kasutada tualetti ja minna pesema ilma abita. Esimesed treeningud hakkasid kohe, kui võimlemisvahendid olid kätte saadud.

Treeningud algasid veebruaris ning harjutusi tehti igapäevaselt. Tanel nautis neid – see oli tema aeg. Ta oli hoitud ja turvatud ning alati keegi kõrval, kes julgustas ja kiitis. Tanelile meeldib kiitmine väga. Esimesed tulemused hakkasid paistma peale paari nädalat, kui ta suutis ise püsti tõusta – see motiveeris Tanelit väga ning andis jõudu juurde jätkamiseks. Tanel näitas iga päev uhkusega, kui palju ta arenenud on.

Taneli treeningud on kestnud juba mitu kuud ja nüüdseks on ta tubli ja hakkaja võimleja ning suure tahtejõuga palju iseseisvam ja liikuvam. Tanel suudab juba liikuda käimisraami toel nii toas kui ka õues. Maikuus käis Tanel ilma ratastoolita koos tegevusjuhendajaga rannas jalutamas, toetudes väsimuse tules kaaselanikule ja tegevusjuhendajale.

Talgupäeval rajati Kuressaarde kogukonnaaed

Terje Hanson, Kuressaare Sirge 1, Smuuli ja Ruubi üksuste tiimijuht

Kogukonnaaed on koht, mis on avatud kõigile kogukonna liikmetele, see on koos tegutsemise, kokkusaamise ja lõimumise koht. Siin on võimalus teha erinevaid üritusi, näiteks joonistada, grillida ja laulda. Inimesed saavad tulla aeda, külvata kastidesse omale meelepäraseid seemneid või istutada taimi, veeta oma aega, omaval suhelda, koos teha tööd. Samas on see hea võimalus kõigile ise midagi kasvatada, panna sõrmed mulda ning tunda head meelt tehtu ja saadu üle.

Kõike seda püüdsime saavutada koos Tallinna Ülikooli magistriõppe tudengitega, projekti „Tegusam elu psüühiliste erivajadustega inimestele kogukonnas“ raames. Tudengid kaasasid Kuressaare Gümnaasiumi noored ja läheduses asuvaid kortermajade elanikke.

Kuressaare kogukonnaaia rajamine

Kogukonnaaia rajamisel osalesid paljud

Talgupäev toimus 1. mail, kevadpühal. Osalejaid oli palju: meie elanikud ja töötajad, tudengid koos oma peredega, koolide õpilased, kohaliku kogukonna inimesed.

Oli hea vaadata, kuidas töötasid koos meie elanikud, õpilased, meie naabrid. Koostöös said valmis grillinurga mööbel euroalustest, lillekastid, kompostikast, prügikast. Valmissaanud mööbli ja aiakastid peitsisid abilised üle, et need ilmastikule kauem vastu peaksid. Peenrakastidesse külvasime erinevaid lilleseemneid, maitserohelist ja istutasime maasikad. Oma koha aias leidsid mitmed puud – pirn, murelid, ploomid, kirsid, aga ka punase- ja mustasõstrapõõsad ja tikrid. Igale maitsele midagi! Üheskoos vedasime mulda ja silusime maad tasasemaks,

et ikka oleks parem astuda ja ka muru niita. Tööd sai tehtud palju. Päev oli tore, päikseline, toimekas ja tegus! Nii mitmedki elanikud arvasid, et selliseid vahvaid koostegemise üritusi võiks rohkemgi olla.

Suured tänud kõigile, kes osalesid ja oma panuse andsid!

Kogukonnaaia rajamisega on algus tehtud, aed on suur, tegemisi ja tegevusi jätkub seal kõigile aastateks! Nüüd ainult tegusalt ja rõõmsalt edasi!

Kogukonnaaed sai valmis!

Viru piirkonna aasta

Monika Feofanova, Viru piirkonnajuht

2022. aasta polnud lihtne, ent Viru sai püstitatud eesmärkide ja ülesannetega hakkama. Soovin tänada tervet meie suurt Viru peret ja meie elanikke, kellele poleks olnud võimalik püstitatud eesmärgid saavutada. Olime tugevad ja püüdsime töötada täiest jõust, et meie kliendid ei tunneks endid milleski piiratudena.

Kuidas meil läks?

- Tööga hõivatus on suurepärane. Koostöös SA Hea Hoog (SAHH) töötajatega tegime kõik selleks, et meie kliendid oleksid tööga hõivatud ja nad tunnetaksid, kui võrdoluline on nende panus avalikku ellu. Töökeskuses valmistatavad asjad on väga vajalikud Eesti elanike jaoks, aga ka väljaspool meie riiki.
- Õppimine ja kursuste korraldamine. Me küll väga üritasime, kuid ei suutnud saavutada parimat tulemust meie klientidele õppimise ja kursuste korraldamisel. Püüame kindlasti otsida sobivaid kursuseid meie klientide koolitamiseks.
- Kogukonnaga suhtlemine. Saavutasime oma eesmärgid kogukonnaga suhtlemise parandamisel ja tegime töö suurepäraselt. Kõik üksused suutsid säilitada olemasolevad kontaktid ja leidsid oma klientidele uusi sõpru.
- Kolimised. Eritiselt soovin ära märkida klientide kolimised Tapa AUT üksusesse ja Rakvere Päikese koju. Täna kõikide üksuste tegevusjuhendajaid, kes valmistasid kliente ette kolimiseks ja kindlasti ka neid, kes kliente vastu võtsid. Saime kõik selle ülesandega suurepäraselt hakkama.

Viru elanike suvi

Lumememmed ja rõõmsad elanikud

Kahjuks ei suutnud me sellel aastal täita kõiki endile püstitatud ülesandeid ja eesmärgid, kuid hoolimata kõigest annab see meile jõudu edasi liikuda ning arendada nii endid kui ka kliente.

Täna kogu südamest ja sügav kummardus kõikide Viru töötajate ees. Soovin tugevat tervist nii töötajatele kui ka nende lähedastele, sest vastutame ju koos meie kodude elanike eest.

Mida tehakse Lääne-Virumaal kogukonnas?

Merit Tammemägi, Tapa Põllu, Rakvere Narva, Kunda Mere üksuste tiimijuht

Mul on ääretult hea meel, et meie Lääne-Virumaa kogukonna elanikud on end niivõrd hästi end kogukonda sisse elanud!

Alates sügisest on nii palju tegemisi olnud, et paneb kukalt kratsima, mida kõike teiega jagada. Tapa Põllu üksus on väga aktiivselt osalenud väljasõitudel. Nähtud on muusikal „Minu veetlev leedi“, valgusshow Tallinnas, käidud kinos ja teatris. Kadrina Spordihoones käiakse ujumas. Kadripäeval tegime rõõmu Tapa Kodu elanikele väikese vahva eeskavaga. Samuti oleme regulaarselt võtnud osa Kadrina OTT-ist, kus oleme saanud laada müügikogemust. Tapa Põllu kodu elanikud on saanud käia ka raamatukogus jututunnis, kus istutakse ja arutatakse raamatute teemadel.

Kunda Mere elanikud on samuti käinud väljasõitudel. Iganädalaselt sulistatakse basseinis ning hiljem köetakse nahk kuumaks saunas. Igapäevaselt käiakse töökeskuses töö ning päevad lähevad kui linnulennul. Koos toodi metsast kuusk mis jagab päris ehtsat jõulutunnet. Jõulude ajal on plaan külastada ka pealinna.

Rakvere Narva elanikud on niivõrd aktiivsed kogukonnas, et loetlemiseks on käidud kohti liialt palju. Välja võiks eraldi tuua selle, et meie elanikud armastavad väga käia kiriku kogukonnades. See pakub rõõmu lausa üle pooltele elanikest. Sõpru ja sõbrannasid kellega väljaspool kodu suhelda on palju. Üks mõnus kogemus oli ka sushimaitsete degusteerimine.

Märkimisväärne on see, et kaks meie elanikku läksid sügisel kooli. Esindatud sai Rakvere Ametikool ja Astangu Kutser rehabilitatsioonikeskus. Õppuritel läheb koolis hästi ja emotsioonid on laes. Ametikooli õpilasel on käsil juba praktika ning uued oskused on kärmed tulema, neid saab juba igapäevaelus rakendada. Astangule kooli käib noormees täiesti üksi. Tapalt üksi rongile ja edasi bussiga kooli ning samamoodi reedel koju tagasi. Aitäh selle eest tublidele töötajatele, kes pead norgu ei lase ja alati usuvad meie elanikesse. Iseenda akusid laadisid Tapa Põllu töötajad aga mõnuses kunstiateljees pintsliga kätt proovile pannes.

Tapa Põllu elanikud valgusshowl

Tapa Põllu Kadrisandid

Ratsutamisteraapia on oodatud sündmus

Sillamäe Tervise 17 tegevusjuhendaja **Julia Makarova**
ja tiimijuht **Jekaterina Abolinš-Kondratenko**

Sillamäe Tervise 17 kodu avas oma ukсед pisut üle aasta tagasi. Kogu selle aja jooksul on olnud nii väga raskeid päevi kui ka üsna kergeid. Ainus, milles meie, maja töötajad, oleme kindlad, et tehtud töö ei olnud asjata. Meie elanikud pidid harjuma uue koha, uute inimeste ja uute üritustega. Inimesi rõõmustavad meie kodus toimuvad teraapiad, kohale tulevad ka Loodusmeel MTÜ töötajad, kes teevad elanikega väga erinevaid töid, nt joonistavad, mängivad või meisterdavad midagi.

Meie kodu käib külastamas ka Tallinna psühholoog Theo Noorder, kelle nimi assotsieerub elanikel huvitava ja lõbusa ajaveetmisega. Nemad koos käivad joonistamas, võtavad aktiivselt osa erinevatest õues toimuvatest spordimängudest.

Sillamäe Tervise 17 ratsutamisteraapia

Üks kõige oodatud sündmus on hobuste tulek, ratsutamisteraapia. Isegi kinnised ja endassetõmbunud kliendid elavnevad, kui kuulevad ettepanekut ratsasõitu teha. Autistlikele inimestele on loomad tihti inimese enda sisemaailma ja ümbritseva maailma vahendajad. Hipoteraapia seansside mõju seisneb selles, et loom saab kliendi lemmikuks, kes vajab hoolt ja sunnib teda ka ümbritseva maailmaga kontakteeruma.

Hobustega tegevused toimuvad maja siseõues, mille sisustus on tuttav kõigile kodu elanikele. See toob inimestele turva- ja kindlustunde. Pärast ratsutamist armastavad kliendid hobuseid hellitada ning püüavad teha kõike korralikult ja hoolikalt. Juhtub ka nii, et enne hobuste tulekut pöörduvad elanikud personali poole palvega koos valmistada järgmiseks loomade visiidiks mingi maiuspala. Võib täie kindlusega öelda, et kodus toimuvad üritused mõjuvad soodsalt. Inimeste kohandumisele eluga uues kodus ning läbi selle on märgatavalt paranenud meie kodu elanike psühhoemotsionaalne seisund.

TEGUSAM ELU

Sellest mõtteviisist juhindume iga päev,
kui loome klientidele võimalusi
aktiivseks ja mitmekülgseks
eluks kogukonnas.